

II. Drätselkammaren.

Då de förnämsta af Drätselkammaren handlagda ärenden redan under föregående afdelning blifvit anförda, upptagas här endast följande:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Försäljning af
tomter.

Dels på grund af särskilda utaf Stadsfullmäktige gifna, i det föregående redan berörda bemyndiganden, dels i stöd af Drätselkammaren jemlikt dess reglemente tillkommande befogenhet att genom offentlig auktion försälja staden tillhöriga, odisponerade tomter, försälde Drätselkammaren under året nedan upptagne bostads- och fabriks- och tomter, å hvilka, sedan för desamma fastställda löseskillingar antingen kontant erlagts eller gäldats genom utfärdande af i tomten in-tecknade eller med borgen försedda skuldförbindelser, salubref af Kammaren å stadens vägnar utfärdades:

Qvarter No	Tomt No	Gata	Köparen	Tomtens areal m ²	Enhets pris Fr ^g	Köpeskil- lingens belopp Fr ^g
139	5	Mynt-	Aktiebolaget „Enen“	1,496,975	23 —	34,430 43
147	7	Hamn-	Handl. J. Tallberg	616,916	25 —	15,422 88
142	2	Kanal-	Bankdirektör A. Norrmén	1,410,624	30 —	42,318 72
186	2, 4, 6	Lökholms-	Handl. G. A. Strömberg	1,091,625	15 34	16,741 —
148	3	Kronbergs-	Bolaget „Åttan“	1,151,400	5 —	5,757 —
130	8	Skeppsredare-	H:fors Elektriska Belysnings Ak- tiebolag	2,355,350	8 —	18,842 80
151	4	Kronbergs-	Handl. J. Tallberg	363,875	17 —	6,186 —
„	6	D:o	Firman Hedman & Ohlsson	363,875	— —	6,186 —
148	1	D:o	Handl. Axel Palmroos	1,570,980	12 73	20,000 —
296	2	Sörnäs strandväg	Kommunalrådet F. W. Grönqvist	8,582,019	3 50	30,037 07
148	5	Kronbergs-	Juristr. kandidat. Kaarlo Castrén	1,158,100	19 —	22,000 —
148	3	Köpmans-	Densamme	1,271	18 29	23,250 —
138	7, 8, 9	Skatudds norra kajen	Entreprenören Sergei Smirnoif	940,014	11 67	10,966 83
143	hela	D:o	Statsverket	5,616	8 66	48,620 —
189	d:o	Myntkajen	H:fors Magasins Aktiebolag	4,294,400	15 —	64,416 —
109	29	Bergmans-	Bleckslagaren G. W. Sohlberg	1,934,275	18 —	34,816 95
299	6 & 8	Broholms-	Aktiebolagdt „Hagnäs hallar“	2,460	17 52	43,100 —

Utarrenderade
lägenheter.

I stöd af Stadsfullmäktiges dels under året dels tidigare fattade beslut afslutade Drätselkammaren legoafstal beträffande staden tillhörig jord uti följande fall:

No: a kartan	Lägenhetens namn	Areal m ²	Arrendatorns namn	Arrende- tidens utgång	Grundskatta	Arlig pen- ningar- skild Smg.
37	<i>Berghäll</i> , bostads- tomt N:o 7 vid 1:sta linien	1,932,000	Byggmästaren J. G. Rosenberg ¹⁾	1926 dec. 31	—	360
—	<i>D:o</i> bostadstomt N:o 4 vid 2:dra linien	1,817,000	Arbetsledaren W. Taipale ²⁾ . . .	1926 " "	—	340
—	<i>D:o</i> bostadstomt N:o 6 vid d:o d:o	1,748,000	Föreningen för barnavård ³⁾	1925 " "	—	140
—	<i>D:o</i> bostadstomt N:o 8 vid d:o d:o	1,932,000	Byggmästaren K. A. Nyberg ⁴⁾ .	1926 " "	—	348
—	<i>D:o</i> bostadstomt N:o 28 vid 3:dje linien	1,558,000	Handlanden H. J. Ek ⁵⁾	1926 " "	—	285
37	<i>D:o</i> hela kvarteret N:o 311 jemte till- stötande del af 2:dra linien	11,519,367	Diakonissanstalten ⁶⁾	1927 " "	—	230
131	<i>Edesholmen</i> .	4,190,000	F. d. Ölbryggaren J. Hagggrén ⁷⁾	1920 " "	—	30
—	<i>Grejus</i> hemman, lot- ten N:o 18	68,000,000	Finska Statsverket ⁸⁾	1921 sept. 30	—	400
—	<i>Kottby</i> hemman, lot- ten N:o 14	32,400,000	Densamme ⁸⁾	1921 " "	—	125
43	<i>Malm</i> , ett område af villan	10,000,000	Byggmästarchustrun W. J. Berg- man ⁹⁾	1926 " "	—	100
—	<i>Mejlans</i> bostadsvilla N:o 18	10,640,000	Ingenjören R. Rosberg ¹⁰⁾	1926 " "	—	125
—	<i>Skifferholmen</i>	12,610,000	Helsingfors Segelsällskap ¹¹⁾ . .	1925 " "	—	50
—	<i>Stengård</i> , 2:ne om- råden	28,960,000	Trädgårdsmästaren M. Schosch- koff ¹²⁾	Tillsvidare	—	365
—	<i>D:o</i> lotten litt. A.	3,820,000	Handl. Matrosoff ¹³⁾	1905 dec. 31	—	750
—	<i>D:o</i> d:o d:o D.	3,050,000	Densamme ¹³⁾	" " "	—	120
—	<i>D:o</i> d:o d:o E.	1,840,000	Enkefru L. Nilsson ¹³⁾	" " "	—	180
—	<i>D:o</i> d:o d:o H.	1,100,000	Snickaren Koski ¹³⁾	" " "	—	160
—	<i>D:o</i> d:o d:o I.	1,800,000	Arbetaren Petterson ¹³⁾	" " "	—	150
—	<i>D:o</i> d:o d:o K.	1,570,000	<i>D:o</i> Lindroos ¹³⁾	" " "	—	150
—	<i>Sörnäs</i> plantagen N:ris 17—20	—	Trädgårdsmästaren M. Schosch- koff ¹⁴⁾	1906 " "	—	700
—	<i>Träsk</i> villalägenhet	88,110,000	Finska Statsverket ³⁾	1921 sept. 30	—	207 05

¹⁾ Drks prot. den 23 dec. § 16. — ²⁾ *D:o* d:o den 17 dec. § 13. — ³⁾ *D:o* d:o den 21 maj § 16. — ⁴⁾ *D:o* d:o den 17 dec. § 14. — ⁵⁾ *D:o* d:o den 24 sept. § 23. — ⁶⁾ *D:o* d:o den 4 juni § 13. — ⁷⁾ *D:o* d:o den 12 mars § 11. — ⁸⁾ *D:o* d:o den 24 sept. § 11. — ⁹⁾ *D:o* d:o den 22 okt. § 25. — ¹⁰⁾ *D:o* d:o den 6 febr. § 9. — ¹¹⁾ *D:o* d:o den 4 juni § 43. — ¹²⁾ *D:o* d:o den 30 april § 1. — ¹³⁾ *D:o* d:o den 30 april § 20. — ¹⁴⁾ *D:o* d:o den 24 sept. § 21.

— Wanda å, skyddsområde invid	—	Handl. F. J. Nyman ¹⁾	1901	okt.	31	—	175	—
— Ås, fabriksomt å området	6,980,000	Handl. G. Strömberg ²⁾	1906	dec.	31	—	700	—
— Örnholmen vestra	710,000	Snickaren W. Magito ³⁾	1925	"	"	—	95	—
— D:o östra	900,000	Gipsmakaren G. A. Öster ⁴⁾	1925	"	"	—	40	—

Till följd af arrendeaftalen med Finska Statsverket och handlanden G. Strömberg beviljades nedsättning i arrendeafgiften åt följande äldre arrendatorer:

arrendatorn af Kottby hemman, I. V. Saarela 125 mark; arrendatorn af villan Träsk, Trädgårdsmästaren E. J. Johansson 207 mark 5 penni; arrendatorn af Grejus hemman, K. M. Wickström 400 mark; och arrendatorn af N:o 16 a Ås, handlanden K. V. Snellman 33 mark 57 penni.

Legoaftal af mera tillfällig natur angående staden tillhöriga mindre, dels för odling dels till upplag m. m. lämpliga platser träffades dessutom af Drätselkammaren på kortare tid uti följande fall:

Arrendeplats	Arrendators namn	Arrendetidens utgång	Arrende- afgiftd Fm ^g .	Anm.
<i>Arkadia</i> upplagsplats invid	Handl. W. Nygren ⁵⁾	1 mån. upps.	7	per månad
<i>Aspnäs</i> , plantage	Trädgårdsm. I. Sokoloff ⁶⁾	—	75	" år
<i>Broholmen</i> , upplagsplats	Byggm. G. Jansson ⁷⁾	2 mån. upps.	15	" "
<i>Docksgatan</i> , tomt N:o 1 vid	Firman Wilcken & Co ⁸⁾	2 " "	135	" "
<i>Esplanaden</i> , automat	Handl. K. F. Winter ⁹⁾	—	30	" "
<i>Fabriksparken</i> , upplagspl.	Byggm. Pekka Halonen ¹⁰⁾	2 mån. upps.	75	" "
<i>Gammelstaden</i> , magasin- tomt	Handl. Nordlin ¹¹⁾	6 " "	20	" "
<i>Gräsviken</i> , upplagsplats	H:fors Asfalt Aktiebolag ¹²⁾	2 " "	15	" månad
<i>Hagnäs torg</i> , tält för skjut- bana	V. W. Björkdahl ¹³⁾	—	15	" vecka
D:o karusell	F. Prüss ¹⁴⁾	—	30	" "
D:o 3:ne tält	V. W. Björkdahl ¹⁵⁾	—	10	" "
<i>Henriksespl.</i> automat	Handl. K. F. Winter ¹⁶⁾	—	30	" år

¹⁾ Drks prot. den 29 okt. § 28. — ²⁾ D:o d:o den 3 dec. § 16. — ³⁾ D:o d:o den 2 april § 7. — ⁴⁾ D:o d:o den 2 april § 22. — ⁵⁾ D:o d:o den 16 april § 30. — ⁶⁾ D:o d:o den 23 april § 22. — ⁷⁾ D:o d:o den 16 april § 30. — ⁸⁾ D:o d:o den 26 mars § 10. — ⁹⁾ D:o d:o den 30 april § 26. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 30 juli § 2. — ¹¹⁾ D:o d:o den 21 maj § 33. — ¹²⁾ D:o d:o den 17 sept. § 3. — ¹³⁾ D:o d:o den 2 april § 3. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 4 juni § 2. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 22 okt. § 2. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 24 sept. § 17.

<i>Hermanstad</i> , tillskott till tomt 7 i 1:sta qv.	Villaegaren G. Sundqvists konkursmassa ¹⁾	—	—	—	10	per år
” tillskott till tomt N:o 11 i 3:dje qv.	Gustaf Joensuu ²⁾	tillsvidare			5	” ”
” tillskott till tomt N:o 6 i 9:de qv.	Timmermannen J. Nyman ³⁾	d:o			10	” ”
” odlingarna å tomt N:ris 9 b						
” ot 11 i 11:te qv.	K. Willgren ⁴⁾	d:o			8	” ”
” tomt N:o 1 i 16:e qv.	Byggm. J. G. Rajj ⁵⁾	d:o			25	” ”
” tomt N:o 8 i 22:dra qv.	Smeden S. Hägg ⁶⁾	1900	dec.	31	25	” ”
<i>Kampmatmen</i> , upplagsplats	Byggm. K. A. Nyberg ⁷⁾	2 mån.	upps.		120	” ”
” d:o	Handl. W. Hisinger ⁸⁾	4	”	”	350	” ”
” d:o	Gårdsegaren K. Paakkola ⁹⁾	2	”	”	60	” ”
” d:o	Byggm. J. G. Rosenberg ¹⁰⁾	2	”	”	3	” månad
” d:o	D:o K. G. Sivenius ¹¹⁾	2	”	”	10	” ”
” d:o	Densamme ¹¹⁾	2	”	”	7 50	” ”
” d:o	Asfaltören A. Pelander ¹²⁾	2	”	”	300	” år
” d:o	Byggm. J. G. Rosenberg ¹³⁾	2	”	”	180	” ”
<i>Lappviksgatan</i> , d:o						
invid tomt N:o 10 vid	Stenhuggaren K.V. Bergman ¹⁴⁾	4	”	”	30	” ”
<i>Majstad</i> , tomt N:o 6 i 11:te qv.	Landthandl. C. J. Lindström ¹⁵⁾	1900	dec.	31	15	” ”
” tomt N:o 5 i 3:dje qv.	Förmannen C. Skogster ¹⁶⁾	1900	”	31	15	” ”
<i>Mejlans</i> , en smedja	Handl. F. Tulander ¹⁷⁾	6 mån.	upps.		10	” ”
” förra karaktärsbyggnaden	Borgmästar E. Öhman ¹⁸⁾	—	—	—	500	för sommarn
” tomtplats	Villaegare A. Bäckström ¹⁹⁾	1897	nov.	1	50	per år
” lott af s. k. Tullängen	Densamme ¹⁹⁾	”	”	1	32	” ”
” tomtplats	Arbetaren K. G. Dubb ²⁰⁾	”	”	1	60	” ”
” lott af s. k. Tullängen	Densamme ²⁰⁾	”	”	1	32	” ”
” tomtplats	Underofficieren J. Jakobsson ²¹⁾	”	”	1	50	” ”
<i>Sandvikskajen</i> , upplagsplats	Sandviks Aktiebolaget ²²⁾	—	—	—	10	per månad

¹⁾ Drks prot. den 29 okt. § 13. — ²⁾ D:o d:o den 2 april § 31. — ³⁾ D:o d:o den 7 maj § 35. — ⁴⁾ D:o d:o den 12 nov. § 31. — ⁵⁾ D:o d:o den 2 april § 30. — ⁶⁾ D:o d:o den 12 nov. § 42. — ⁷⁾ D:o d:o den 23 jan. § 26. — ⁸⁾ D:o d:o den 9 jan. § 9. — ⁹⁾ D:o d:o den 5 mars § 6. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 16 april § 30. — ¹¹⁾ D:o d:o den 16 april § 30. — ¹²⁾ D:o d:o den 30 april § 2. — ¹³⁾ D:o d:o den 9 juli § 23. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 19 nov. § 2. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 20 febr. § 32. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 20 febr. § 33. — ¹⁷⁾ D:o d:o den 23 jan. § 24. — ¹⁸⁾ D:o d:o den 30 jan. § 18. — ¹⁹⁾ D:o d:o den 23 april § 7. — ²⁰⁾ D:o d:o den 17 sept. § 10. — ²¹⁾ D:o d:o den 8 okt. § 2. — ²²⁾ D:o d:o den 16 april § 30.

<i>Skatudden</i> , upplagsplats	Arkitekten Hjort af Ornäs ¹⁾	—	—	—	7	—	per månad
” kolupplagsplats	Vicekonsuln V. Ek ²⁾	6	mån.	upps.	357	—	” år
” d:o	Firman Lars Krogius & Co ³⁾	6	”	”	371	40	” ”
” upplagsplats	Byggm. A. Pettersson ⁴⁾	2	”	”	14	—	” månad
” d:o	Föreningsbanken ⁵⁾	2	”	”	448	50	” år
<i>Stengård</i> , 2:ne områden	Trädgårdsm. M. Schoschkoff ⁶⁾	Tillsvidare			365	—	” ”
<i>Wallgård</i> , stenbrott	Arbetare F. Salenius ⁷⁾	1	mån.	upps.	1	—	” månad
” magasinplats	Firman „P. Sidorow Suomalainen Kalustokauppa Osakeyhtiö“ ⁸⁾	2	”	”	60	—	” år
<i>Östra chausséen</i> , en plats för ved vid	Föreningen „Ved åt de fattiga“	—	—	—	10	—	” ”

Förlängning af arrenderätten.

På tidigare framhållna skäl (pg. 18—20) beviljades följande arrendatorer förlängning af deras tidigare erhållna arrenderätt:

N:o	Lägenhetens namn	Arrendator	Förlängd arrendetid				Arrende-afgift Fmg.
			från	till			
	<i>Djurgården</i> , område i	Helsingfors Velocipedklubb ⁹⁾	1903	Jan.	1 1907	dec. 31	80 30
63	<i>Hagasund</i> , villan	Fru A. Karamsin ¹⁰⁾	1898	”	1	Tillsvidare	100 —
61 a	<i>Hesperia</i> , villan	Fru E. Klotschkoff ¹¹⁾	1901	”	1 1925	dec. 31	1,500 —
54 et 55	<i>Humbleberg</i> , lotten N:o 18	Skeppsklareraren J. Dahlberg ¹²⁾	1922	”	1 1931	” 31	187 50
	” N:o 24	Konsuln J. N. Carlander ¹³⁾	1923	”	1 1932	” 31	525 —
	<i>Mejlans</i> , villan N:o 15	Borgmästaren E. Öhman ¹⁴⁾	1922	Nov.	1 1932	nov. 1	240 —
102 b	<i>Ryssholmen</i>	Fiskhandlaren K. A. Holmström ¹⁵⁾	1897	Jan.	1 1901	dec. 31	118 —

Vedgård invid Fabriksparken.

Arrendefritt beviljade¹⁶⁾ Drätselkammaren åt *Föreningen för Helsingfors Arbetshem och Nattherberge*, på derom af föreningens bestyrelse gjord framställning, rätt att under ytterligare ett års tid, räknadt från

¹⁾ Drks prot. den 16 april § 30. — ²⁾ D:o d:o den 23 april § 12. — ³⁾ D:o den 23 april § 12. — ⁴⁾ D:o d:o den 23 april § 3. — ⁵⁾ D:o d:o den 19 nov. § 3. — ⁶⁾ D:o d:o den 30 juli § 1. — ⁷⁾ D:o d:o den 16 jan. § 33. — ⁸⁾ D:o d:o den 19 nov. § 27. — ⁹⁾ D:o d:o den 17 dec. § 17. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 9 april § 10. — ¹¹⁾ D:o d:o den 3 dec. § 4. — ¹²⁾ D:o d:o den 3 dec. § 15. — ¹³⁾ D:o d:o den 23 dec. § 17. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 12 nov. § 25. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 17 dec. § 16. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 21 maj § 11.

den 1 Juni, uppå därför tidigare bestämda vilkor¹⁾ disponera den åt föreningen till vedgård upplåttna platsen invid Fabriksparken.

Med afseende å de af Drätselkammaren fastställda bestämningar²⁾ Uppsägning af rätt till försäljningsstånd, och beviljande af nya platser för sådana. beträffande uppställande af hvarjehanda försäljningsstånd vid stadens chausséer beslöt³⁾ Drätselkammaren låta uppsäga samteliga härintills medgifna rättigheter till försäljning uti dylika stånd med tillsägelse till dessas innehafvare att till den 1 Maj antingen undanskaffa stånden eller hos Drätselkammaren utverka sig nytt tillstånd till deras bibehållande under de förändrade vilkor, som enligt förenämnda bestämningar blifva gällande, och anhölls hos Poliskammaren om dess bemedling för verkställande af antydda uppsägning.

Under året beviljade⁴⁾ Drätselkammaren sedermera 11 särskilda sökande, mot en årlig afgift från 10 till 15 mark, att tillsvidare få å stadens odisponerade marker uppställa vagnar och skjul för försäljning af kaffe, läskdrycker, bröd, frukt, karameller m. m.

Rättigheten att uppbära afgifter för begagnande af stadens mulbetesmark⁵⁾ uppläts af Drätselkammaren mot en ersättning af inalles 250 mark samt rättigheten att afberga gräsväxten⁶⁾ å särskilda odisponerade områden äfvensom vassan⁷⁾ ikring några stadens holmar för sammanlagdt 376 mark. Utlegning af mulbetesmark och rätt till afbergning af gräsväxt och vassa.

Till följd af gjorda ansökningar och efter förestäld utredning om åtkomsten godkände Drätselkammaren de arrendeöfverlåtelse, genom hvilka nedannämnda personer för återstoden af förut bestämd legotid förvärfvat sig besittningsrätten till följande utom den egenteliga staden belägna lägenheter: Öfverlåtelse af arrenderätt.

N:o	Lägenhetens namn	Den nye innehafvaren
65	<i>Arkadia</i> , villalägenheten	Godsegaren C. E. Pehrman ⁸⁾ .
14	<i>Backas</i> , byggnadstomt å	Stenhuggaren P. J. Svensson ⁹⁾ .
37	<i>Berghäll</i> :	
	Andra linien tomt N:o 5	Sjökaptenen J. M. Liljeström ¹⁰⁾ .
	” ” ” N:o 7	Handlanden A. A. Sitinskij ¹¹⁾ .
	” ” ” N:o 15	Fabrikanten C. W. Beichmann ¹²⁾ .

¹⁾ 1893 års berättelse pg. 114. — ²⁾ Se 1895 års berättelse pg. 191. — ³⁾ Drks prot. den 5 mars § 7. — ⁴⁾ D:o d:o den 7 maj § 21, den 21 maj §§ 17—24 och den 4 juli § 38. — ⁵⁾ D:o d:o den 9 jan. § 14, den 13 febr. § 7, den 20 febr. § 9 och den 4 juni § 29. — ⁶⁾ Drks prot. den 18 juni § 1. — ⁷⁾ D:o d:o den 11 juni § 18 och den 30 juli § 4. — ⁸⁾ D:o d:o den 29 okt. § 2. — ⁹⁾ D:o d:o den 3 dec. § 17. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 16 jan. § 15. — ¹¹⁾ D:o d:o den 19 mars § 2. — ¹²⁾ D:o d:o den 6 febr. § 2.

	<i>Berghäll:</i>	
	Tredje linien tomt N:o 9 . . .	Jernvägskonduktören O. E. Lund ¹⁾
	” ” ” N:o 17 . . .	Målaremästaren E. L. Wasenius ²⁾ .
	” ” ” N:o 19 . . .	Apotekaren C. A. Ekman ³⁾ .
	” ” ” N:o 20 . . .	Vaktmästaren A. W. Forsbom ⁴⁾ .
	Fjerde ” ” N:o 1 . . .	Sjökaptenen F. S. Fock ⁵⁾ .
	” ” ” N:o 2 . . .	Guldsmeden F. V. Lindroos ⁶⁾ .
	” ” ” N:o 4 . . .	Skräddaren I. Nikolainen ⁷⁾ .
34	<i>Brogård</i> , lotten N:o 3	Fru S. Lindberg ⁸⁾
	<i>Broholmen</i> , en del af	Färgaremästaren W. E. Lindström ⁹⁾ ,
	<i>Djurgårdsvillan</i> , N:o 11	Fru L. A. Michelsson ¹⁰⁾ .
131	<i>Edesholmen</i>	Tapotsraren A. Eliasson ¹¹⁾ .
	<i>Hermanstad:</i>	
	Tomt N:o 1 i I kvart.	Handelsfirman I. Koroleff ¹²⁾ .
	” N:o 7 i I ”	Enkefru I. Bergqvist ¹³⁾ .
	” N:o 1 b i II ”	Handlanden C. A. Lindström ¹⁴⁾ .
	” N:o 1 c i II ”	Arrendatorn Aron Lindström ¹⁵⁾ .
	” N:o 7 i III ”	Handlanden F. A. Bäckström ¹⁶⁾ .
	” N:o 8 i III ”	Maria Lovisa Airaksinen ¹⁷⁾ .
	” N:o 10 i III ”	Fru A. Nyström ¹⁸⁾ .
	” N:o 2 i VI ”	Hushållerskan I. J. Henriksson ¹⁹⁾ .
	” N:o 7 a i XI ”	Helsingfors stad ²⁰⁾ .
	” N:o 1 i XV ”	Densamme ²¹⁾ .
	” N:o 8 i XXII ”	Arrendatorn I. V. Saarela ²²⁾ .
61 a	<i>Hesperia</i> , bostadsvilla	Fru E. Klotskoff ²³⁾ .
	<i>Humbleberg</i> , villalott N:o 3	Arbetsledaren K. Hjerpe ²⁴⁾ .
	<i>Majstad</i> , tomt N:o 7 i IV kvart.	Helsingfors stad ²⁵⁾ .
117	<i>Rönnskär</i> , vestra:	
	Lotten N:o 4, Tjället	Registratorn T. Munck ²⁶⁾ .
	” N:o 2, ”	Kamreraren O. G. Westling ²⁷⁾ .
67 b	<i>Sandudd</i> , fabriksomt N:o 2	Handlandene E. Lundström och C. A. Grünholm ²⁸⁾ .
15	<i>Wallgård</i> , bostadstomt N:o 6	Sörnäs Snickeri Aktiebolag ²⁹⁾ .
26	<i>Ås</i> , bostadstomt N:o 11	Handlanden Joh Pelin ³⁰⁾ .

1) D:o d:o den 30 april § 14. — 2) D:o d:o den 17 sept. § 7. — 3) D:o d:o den 5 nov. § 14. — 4) D:o d:o den 24 sept. § 6. — 5) D:o d:o den 5 nov. § 3. — 6) D:o d:o den 18 juni § 6. — 7) D:o d:o den 7 maj § 19. — 8) D:o d:o den 10 dec. § 11. — 9) D:o d:o den 6 febr. § 12. — 10) D:o d:o den 9 jan. § 5. — 11) D:o d:o den 28 maj § 6. — 12) D:o d:o den 9 jan. § 13. — 13) D:o d:o den 30 jan. § 35. — 14) D:o d:o den 10 sept. § 16. — 15) D:o d:o den 7 maj § 26. — 16) D:o d:o den 26 mars § 14. — 17) D:o d:o den 4 juni § 37. — 18) D:o d:o den 9 jan. § 12. — 19) D:o d:o den 2 jan. § 16. — 20) D:o d:o den 12 mars § 31. — 21) D:o d:o den 17 dec. § 6. — 22) D:o d:o den 12 nov. § 42. — 23) D:o d:o den 12 nov. § 37. — 24) D:o d:o den 3 dec. § 6. — 25) D:o d:o den 17 dec. § 5. — 26) D:o d:o den 23 april § 31. — 27) D:o d:o den 30 april § 8. — 28) D:o d:o den 16 juli § 2. — 29) D:o d:o den 23 juli § 13. — 30) D:o d:o den 15 maj § 1.

Med anledning af särskilda arrendatorers ansökningar om erhållande af den, för intecknings vinnande i byggnaderna å deras arrendemark, enligt lag erforderliga rättigheten att utan stadens hörande till annan person öfverlåta sin arrenderätt, beviljade Drätselkammaren, jemlikt Stadsfullmäktige den 26 April och 3 September 1882 Kammaren gifna bemyndigande att afgöra sådana ärenden, dylik friare dispositionsrätt för följande utom staden belägna arrendelägenheter:

Beviljande af friare dispositionsrätt.

Alkärr, tomt N:o 68 c¹).

Berghäll, kvarteren N:ris 304 och 311²).

„ tomt N:o 31 vid II linien³).

„ „ N:o 19 „ III „⁴).

„ „ N:o 16 „ IV „⁵).

Djurgårdsvillan N:o 11⁶).

Stengård, tomt litt. A.⁷).

I stället för att de från dessa lägenheter utgående arrendeafgifterna förut varit säkerställda genom borgesförbindelser, blefvo nu på öfligt sätt vid den friare dispositionsrättens beviljande lägenheterna först intecknade staden till säkerhet för arrendeafgifternas utgörande.

Såvidt innehafvarene af mångleribodar och diskar å Narinken ordentligt erlagt sina hyresafgifter fingo bodar och diskar mot tidigare bestämd lega af förre innehafvare bibehållas. Någon vidare nedsättning af hyresbeloppen för dessa bodar och diskar har ej under året beviljats.

Uthyrning af Narinkbodar och diskar.

Stadens simhus vid Brobergskajen, i Munkholmssundet och vid Aspnäs strand upplätos⁸) af Drätselkammaren för sommaren 1896 mot resp. 203, 122 och 158 marks ersättning till stadskassan åt enkan G. Wasström, vaktmästaren E. T. Söderholm och ogifta qvinnan Sofia Lukander, med skyldighet för entreprenörerna att emot bestämda afgifter hålla simhusen tillgängliga för allmänheten.

Uthyrning af stadens simhus.

På derom af Elektriska Belysnings Aktiebolaget härstädes vid särskilda Kammarrens sammanträden gjord anhållan hade Drätselkammaren funnit godt för sin del bifalla till⁹) uppställande i enlighet med Byggnadskontorets närmare anvisning af 3 st. ledningsstolpar å Högbergsgatan, 10 st. å Fabriksgatan, 4 st. å Ulrikasgatan, 7, st. å Bergmansgatan,

Uppställning af stolpar för elektrisk belysning.

1) Drks prot. den 28 maj § 5. — 2) D:o d:o den 27 aug. § 4. — 3) D:o d:o den 7 maj § 5. — 4) D:o d:o den 30 jan. § 7. — 5) D:o d:o den 30 jan. § 4. — 6) D:o d:o den 27 febr. § 15. — 7) D:o d:o den 7 maj § 2. — 8) D:o d:o den 4 juni § 1. — 9) D:o d:o den 9 jan. § 17, den 21 maj § 10, den 18 juni § 27, den 2 juli § 24, den 30 juli § 14, den 10 sept. § 17, den 8 okt. § 6 och den 5 nov. § 29.

11 st. å Badhusgatan, 5 st. å Norra Kajen, 2 st. å Mariegatan, 2 st. å Sandvikskajen, 7 st. å Stora Robertsgatan, 3 st. å Lappviksgatan och 3 st. å Riddargatan.

Fiskförsäljningshallen vid Hafshamnen.

På derom af fiskaren G. A. Liljeberg gjord anhållan beslöt ¹⁾ Drätselkammaren upplåta åt honom för försäljning af fisk den s. k. fiskförsäljningshallen vid Hafshamnen och skulle sökanden, då väderleksförhållandena sådant påkallade, tillsvidare få deri tillbringa äfven nätterna.

Inköp af gården N:o 24 vid Alexandersgatan.

Den för gården och tomten N:o 3 vid Sofiegatan (adressnummer 24 vid Alexandersgatan) bestämda köpeskillingen ²⁾ 250,000 mark liqviderades på följande sätt: till säljaren Herr A. Ärt, hvilken tidigare fått i afräkning å köpeskillingsbeloppet uppbära 35,000 mark, utanordnades ³⁾ ytterligare såsom kontant afbetalning 50,000 mark äfvensom derutöfver ränta å 5 % å sagda belopp från den 6 Maj, då Ärt af Handlanden W. S. Baranoff tillhandlat sig gården, eller således för 3 månader med 625 mark samt för särskilda utlägg enligt räkning 214 mark 45 penni; och skulle staden till gäldande af återstoden af köpesumman öfvertaga ansvarigheten för såväl Städernas i Finland Hypotekskassa i gården intecknade fordran å 65,000 mark som för den skuldsedel å 100,000 mark med 4 1/2 % årlig ränta, som af Ärt den 6 Maj utfärdats till Handlanden Baranoff. Tillika beslöt Kammarerna att åt Drätselkontoret uppdraga indrifningen af staden från den 1 Juni tillkommande hyror från omförmälda gård, i hvilket afseende förteckning öfver hyresgästerne jemte uppgift å hyresbeloppen för de skilda lokalerna skulle Drätselkontoret tillhandahållas.

Förvaltningen af vattenposterna i Södra hamnen.

På framställning af Hamnkaptenen och efter Vattenkontorets hörande beslöt ⁴⁾ Drätselkammaren rörande anordnandet af vattenförsäljningen från de staden tillhöriga vattenposterna i Södra hamnen, att i frågavarande vattenleverans skulle åligga Hamnkontoret, sålunda att de vid våghuset anstälde tvenne personerna ombetroddes utlevereringen af vatten; och bestämdes att provision för försäljningen tillsvidare skulle utgå med 15 % af försäljningspriset: 30 penni per m², samt borde vid träffandet af aftal med de personer, hvilka antoges till försäljare, göras förbehåll om 2 veckors ömsesidig uppsägning.

Frågan om upprensning af östra grenen af Vanda å.

Till fullgörande af Stadsfullmäktiges härom gifna uppdrag och sedan Vattenledningskontoret lemnats tillfälle att sig i ärendet yttra, ingick ⁵⁾

¹⁾ Drks prot. den 4 juni § 8. — ²⁾ Se pg. 26. — ³⁾ Drks prot. den 6 aug. § 15. — ⁴⁾ D:o d:o den 9 april § 5. — ⁵⁾ D:o d:o den 23 jan. § 15.

Drättselkammaren till Öfverstyrelsen för väg- och vattenbyggnaderna med ansökan derom att östra grenen af Vanda å, som efter det storartade rensningsarbeten uti öfra delarne af sagda å under senaste år försiggått och ifrågavarande ågren till följd deraf visat sig hafva för liten genomskärnings area för att om vårarna genomsläppa större vattenmängder, som i sådant fall kunna blifva förstörande för stadens vattenverk i Gammelstaden, måtte på statsverkets bekostnad upprensas.

Emedan Hamnkotoret hos Kammaren anmält om behovet af fullt ^{Upptrellning af stadens hamnar} tillförlitliga plancherter öfver vattendjupet vid de under senaste år utförda kajerna i stadens hamnar äfvensom öfver inlppet till Sörnäs hamn, men hvarken Byggnadskotoret eller Hamnkotoret ansåg sig med förefintlig personal och material kunna åstadkomma desamma, beslöt¹⁾ Drättselkammaren hos Öfverstyrelsen för lots- och fyrinrättningen göra ansökning om åtgärd derhän, att ifrågavarande upptrellning blefve verkställd å tid, som för lotsverket fölle sig lämplig. Och meddelades²⁾ Lotsstyrelsen senare på begäran en del gamla djupkartor öfver stadens hamnar samt uppgift om de ställen i hamnarna, hvarest upptrellning tidigast borde verkställas.

Till Stadsfullmäktige hade samteliga gårdsegare vid Parkgatan inlemnadt ansökning derom, att staden måtte i enlighet med de uti Kejs. förordningen den 4 Maj 1896 angifna grunder öfvertaga den bemälda gårdsegare åliggande skyldigheten att underhålla sagda gata; och hade detta ärende remitterats till utlåtaende af Drättselkammaren, som förordnade³⁾ till sådan uppskattning af underhållskostnaderna för omförmälda gata, som förutsattes uti ofvan åberopade förordning. På grund här af tillkommet instrument inlemnades⁴⁾ äfven till Drättselkammaren af synemännen, men blef ärendet icke under året slutbehandladt.

Emedan det med Statsrådet A. af Forselles ingångna entreprenadkontraktet angående uppehållande af gatubelysningen i de delar af staden, der gaslysning ej vore införd, utgick den 15 Maj, hade Drättselkammaren genom kungörelse infortrat⁵⁾ förseglade anbud å uppehållandet af omförmälda gatubelysning under 3 år från nyssberörda dag antingen såsom hittills med s. k. petroleumgaslyktor eller ock delvis eller helt och hållet med elektriska båg- eller glödlampor; men som inom utsatt tid inkommit endast ett anbud om delvis belysning med båg lampor, öfverlem-

Parkgatans
iståndsättande.

Gatubelysning
med petroleumlyktor.

¹⁾ Drks prot. den 12 nov. § 21. — ²⁾ D:o d:o den 3 dec. § 10. — ³⁾ D:o d:o den 17 sept. § 16. — ⁴⁾ D:o d:o den 17 dec. § 12. — ⁵⁾ D:o d:o den 9 april § 7.

nades¹⁾ åt Byggnadskontoret att uppmana den förre entreprenören, bemålde Statsråd, att äfven inlemna anbud å enahanda belysning som tillförene, hvilket äfven skedde, dock under vilkor att någon stadens belysning med elektriska båg- eller glödlampor å de ställen, hvarest petroleumgaslysning användts icke skulle komma i fråga. På grund häraf och Byggnadskontorets förslag beslöt²⁾ Drätselkammaren upplåta uppehållandet af den ifrågastående gatubelysningen på entreprenad åt Statsrådet af Forselles för en tid af 4 år, eller till den 15 Oktober 1900, då kontraktet om gaslysningen också utginge. Som Statsrådet af Forselles emellertid insjuknade och afled, innan kontrakt i angifvet afseende hunnit af honom undertecknas, afslöt³⁾ Drätselkammaren enahanda kontrakt med Statsrådet af Forselles' son, Medicinedoktorn Artur af Forselles.

Gatubelysning i
Hermanstad.

På anhållan af särskilda tomtarrendatorer i Hermanstad och i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Byggnadskontorets i frågan gjorda förslag, beslöt⁴⁾ Drätselkammaren att för belysning af gatorna i Hermanstad skulle uppställas 10 st. af de i budgeten för året upptagna 20 st. disponibla petroleumgaslyktorna.

Allmänna arbeten.

Såsom redogörelse för de under året verkställda allmänna arbetena intages här främst den af Byggnadskontoret afgifna berättelsen om dess verksamhet, hvilken är af följande lydelse:

Byggnadskontorets personal.

„Byggnadskontorets personal har varit densamma som under närmast föregående år.

Extra ingenjörer och ritare-biträden.

Under större delen af året voro såsom biträden vid särskilda utarbeten samt för utförandet af jordundersökningar och afvägningar äfvensom uppgörandet af ritningar och kostnadsberäkningar vid Kontoret anställda två extra ingenjörer och tvenne ritare.

Material och handtlångare-dagsverken vid mätningar.

Anslaget i budgeten Fmk 5,000 för denna post öfverskreds med Fmk 2,462: 60, beroende på de omfattande jordundersöknings- och afvägningsarbeten hvilka under året blifvit utförda. Sålunda uppgick kostnaderna för undersökningsarbetena i och för en tilltänkt afskärningskloak omkring Tölöviken till Fmk 950. För pejlings- och pliktningensarbeten i Edes- och Gräsviken har åtgått Fmk 510.

Uti den nya byggnadsordningen bestämmes att „kloaks höjdläge invid tomt bör i mätebref antecknas“, hvarför kontoret lätit afväga samtliga kloakinstigningsschakt äfvensom anställt mätningar och efterforsk-

1) Drks prot. den 7 maj § 15. — 2) D:o d:o den 15 maj § 37. — 3) D:o d:o den 9 juli § 8. — 4) D:o d:o den 27 aug. § 19.

ningar i och för bestämmandet af läget af privata anslutningar till stadens kloaknät, för hvilka arbeten kostnaden uppgår till Fmk 750. Dessutom har utförts afvägningar och jordundersökningar för nya stadsplansregleringar m. fl. mindre arbeten.

Kostnaderna för anskaffande af utländsk litteratur med anledning af frågan om belysningens i staden ordnande efter år 1900 samt för anskaffande af ritningar och fotografier i och för pristäflan rörande Senatstorgets plantering hafva ökat utgifterna å denna post, så att årets anslag Fmk 1,500 öfverskreds med Fmk 910. Expenser.

Till remonter uti stadens folkskolebyggnader, verkställda genom Byggnadskontorets försorg, har åtgått Fmk 2,445: 78 samt till renhållning af afträdena i skolgårdarne Fmk 1,008. Folkskolorna.

I Byggnadskontorets böcker har under rubriken: *Saluhallens renhållning m. m.* anoterats Fmk 128: 04, utgörande kostnaden för kvastar, ved m. m. Saluhallens renhållning m. m.

Totalkostnaden för diverse reparationer utförda i stadens samtliga byggnader uppgick till Fmk 24,660: 63 och anslaget för året utgjorde Fmk 17,000; således öfverskreds detta anslag med Fmk 7,660: 63. Att anslaget blifvit öfverskridit med ofvannämnda belopp beror derpå, att under året tillkommit en mängd oförutsedda utgifter, uppgående till Fmk 4,033: 12, hvilka blifvit å ifrågavarande konto bokförda. Byggnader och lägenheter.

„*Inredning af Barnhemsbyggnaden till folkskolehus*“. Den beräknade kostnaden öfverskreds med Fmk 9,967: 53. Detta beroende derpå, att vid rifning af golfven i öfre våningen befunnos de flesta vaslag vara angripna af röta, hvilket nödvändiggjorde insättning af nya vasor med ty åtföljande oförutsedd remont å väggar och tak. Utom kostnadsförslaget lät kontoret dessutom ersätta de befintliga starkt slitna trätrappstegen med dylika af cement äfvensom till det yttre vattrifva och måla byggnaden, hvilket var af behovet påkalladt.

„*För observationspariljongen vid Maria sjukhuset*“ fanns uti budgeten upptaget ett anslag stort Fmk 25,400. Arbetet utfördes på entreprenad.

„*Byggnadsförändringen äfvensom nybyggnaden å Norra brandverks-huset*“ blef icke under året fullbordad. För arbetet åtgick under år 1896 Fmk 29,737: 81. Resten af anslaget öfverfördes till följande år. Arbetet utfördes på entreprenad.

För „*stensättningen med nubbsten i asfalt utaf delar af Salutorget*“ fanns anslaget Fmk 20,000 och vid utförandet uppstod en behållning af Fmk 855: 75. Gator och allmänna platser.

„*Diverse reparationer*“. För underhåll af gator och allmänna platser användes en summa af Fmk 9,332: 25, till remont å barriärer och hägnader Fmk 1,826: 73, till underhåll af broar Fmk 231: 40 samt för diverse arbeten, icke hänförbara till ofvanstående, Fmk 493: 75. Kontot påförda totala kostnaderna uppgå till Fmk 11,884: 13.

„*Nyanläggning*“. Makadamisering af stadens andel af Sandviks norra kajen utfördes till något större bredd än hvad af Kontoret ursprungligen afsetts, hvarföre den anslagna kostnaden öfverskreds med Fmk 1,347: 66.

„*Regleringsarbeten*“. Kostnaden för planeringen af Kanalgatan från Ankargatan söderut öfverskreds med Fmk 531: 53.

För planeringen af Hamngatan var anslaget Fmk 2,375 och uppstod vid arbetets utförande en behållning af Fmk 403: 28.

Planeringen af Skepparebrinken utfördes för en kostnad, som med Fmk 810: 18 understeg anslaget.

Vid planeringen af Aspnäsgatan emellan Östra Chausséen och Dalgatan uppstod en behållning af Fmk 1,049: 87.

Kanaler och af-
loppsdiiken.

För komplettering af stadens kloaknät har af anslagna Fmk 2,000 användts Fmk 1,591: 02.

Diverse underhåll. Kostnaden för spolning etc. af kloakerna uppgick till Fmk 2,646: 63, rengöring och remontering af infallsbrunnarna till Fmk 6,486: 43, samt till rengöring af diken och diverse hithörande arbeten åtgick Fmk 1,137: 16.

Nyanläggningar: Kanalen från 1:sta linien å Berghäll genom Djurgårdsvillan N:o 4 till Tölövikens utfördes för Fmk 7,805: 81 och den under Castréngsgatan för Fmk 975: 72. Kanalen under 4:de linien å Berghäll mellan Ö. chausséen och Porthansgatan utfördes för Fmk 3,586: 53 med en behållning å anslaget af Fmk 1,513: 47.

Vägar.

Anslaget för „*diverse remont och renhållning*“ af vägar Fmk 10,000 öfverskreds med Fmk 2,657: 65, hufvudsakligen på grund af att en omfattande remont blef utförd af den i synnerligt dåligt skick befintliga vägen till slakteriinrättningen vid Edesviken.

Regleringsarbeten. Planeringen af en 6 m bred körväg längs Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linierna kräfdde en kostnad af Fmk 6,048: 86, af 4:de linien mellan chausséen och Porthansgatan Fmk 31,802: 69, 3:dje linien mellan Porthansgatan och chausséen Fmk 1,861: 45, 2:dra linien mellan Castréngs och Wallingsgatorna Fmk 823: 63 samt Lönnrotsgatan mellan 3:dje och 4:de linierna Fmk 4,422: 83. Totala kostnaden för dessa

arbeten utgör Fmk 44,959:46 och var anslagssumman Fmk 49,200. En behållning af Fmk 4,240:54 förefanns vid årets slut å detta konto.

Underhåll och renhållning: Vidstående konto har under året öfverskridits med Fmk 10,033:21. Orsaken härtill är dels den under året verkställda grundliga remonten af V. chausséen mellan infarten till Djurgården och den s. k. stadsporten, dels ökning af renhållningspersonalen och den för denna utgående aflöningen. Förhöjningen af aflöningen motiverades af nödvändigheten att vid omordade arbete fästa en trupp vana arbetare och sålunda vinna ett bättre resultat. Den totala, kontot påförda kostnaden uppgår till Fmk 25,033:21, deraf Fmk 11,984:41 belöper sig å diverse underhåll och Fmk 13,048:80 å chaussérenhållningen.

Chausséer.

„Remont och underhåll“. Ombyggnaden af 3 st. mudderpråmar, för hvilket årets anslag utgjorde Fmk 8,000, utfördes för en kostnad af Fmk 7,627:24.

Hamnar.

Uppmuddring af Sörnäs hamn blef under året utförd och steg kostnaderna härför till Fmk 15,550:21 (anslaget utgjorde Fmk 15,000).

Till remonten af Packhuskajen i Norra hamnen, afsedd att utföras under förloppet af fyra år, användes anslaget för året Fmk 10,000.

Remonten af ballastkajen i Sörnäs, hvilken påbörjades under föregående år, slutfördes och uppgick kostnaden härför till Fmk 3,844:77.

Kostnaden för anordnandet af nedfartsbroar till isarna m. m. uppgick till Fmk 1,443:78 (behållning 556:22).

Diverse reparationer: De viktigaste posterna af detta konto äro:

Remont af kajer	Fmk	3,895:29
„ „ bryggor	„	5,608:16
Underhåll af bojar	„	804:95

Dessa jemte särskilda mindre poster bringa upp slutsumman för diverse reparationer till Fmk 12,572:71. Kontot har öfverskridits med Fmk 5,572:71.

Nyanläggning: En öfverbyggd klappbrygga invid Broholmen blef utförd för en kostnad af Fmk 2,453:88.

Ombyggnad af Kaisaniemi parks staket mot Trädgårdsgatan, anslaget Fmk 3,400, öfverskreds med Fmk 1,889:16, beroende derpå, att sedan en stor del af staketet blifvit uppfördt, kontoret underrättades om att de järnstolpar som insatts uti staketet åstadkommit missvisningar af instrumenten uti det närbelägna Meteorologiska Observatoriet, hvarefter järnstolparna delvis måste utbytas emot dylika af trä.

Planteringar.

Renhållnings-
väsendet.

För „*underhåll af afstjelningsplatser och bryggor*“ användes en summa af Fmk 2,581:81. Å kontot uppstod en behållning af Fmk 218:19. Å anslaget för „*Vakters aflöning*“ förefanns vid årets slut en behållning af Fmk 528:08.

Latriner och pissoirer. Kostnaden för remonten af stadens samtliga latriner uppgick under året till Fmk 1,014:54 och för renhållningen af afträdena till Fmk 7,869:82. Motsvarande kostnaden för pissoirer belöpte sig till Fmk 1,107:65 och Fmk 991:45.

Renhållningen af stadens allmänna platser och gatuandelar har, likasom tidigare år, varit under inseende af en öfveruppsyningsman och fyra förmän samt är fördelad å fyra distrikt.

Kostnaden för renhållningen utgöres af följande poster:

Sopning	Fmk	15,640:15
Transport af sopor	„	6,636:74
„ „ snö	„	2,068:35
Plogning och sandning	„	619:85
Rengöring af isvägar	„	121:60
Sand och kalk	„	1,498:45
Kvastar	„	1,058:22
Arbetsledning	„	2,954:53
Diverse	„	5,881:97
	<u>Summa Fmk</u>	<u>36,479:96</u>

Bevattning af
gator.

Bevattning af gator och vägar har under året verkställts till samma omfång som föregående år och utgjorde kostnaden härför Fmk 9,551:50.

Klappbryggor
och vedmått.

För underhåll af klappbryggor, vedmått, lyktstolpar m. m. har åtgått Fmk 6,038:23.

Riebyggnaden å
Grejus hemman.

Sedan underhandlingarna med arrendatorn af Grejus hemman be-
träffande återuppbyggande af den nedbrunna rian å hemmanet icke ledt
till något resultat, öfverlemnade¹⁾ Kammaren, som tidigare²⁾ uppdragit
åt dess ledamot, gårdsegaren Åström, att införskaffa entreprenadanbud å
utförande af ifrågavarande byggnad efter en af Byggnadskontoret upp-
gjord och af Kammaren godkänd ritning, byggnadsföretaget åt byggmä-
staren G. A. Fallström för en ersättning af i ett för allt 2,200 mark,
hvarvid förutsattes att rieugnarna finge uppmuras af gråsten jemte tegel
samt att all till rian erforderlig stock toges från stadens skogar, men af

¹⁾ Drks prot. den 6 febr. § 34. — ²⁾ D:o d:o den 30 jan. § 33.

entreprenören själf afverkades och framforslades till byggnadsplatsen. Under Juli månad afsynades¹⁾ sedermera riebyggnaden och öfverlemnades till begagnande.

Beträffande vattenledningen, dess utvidgning och verksamhet har Vattenledningskontoret aflemnat följande berättelse:

	<i>Fm.</i>	<i>ni.</i>	
„Vattenledningens värde vid ingången af år 1896	2,969,348	62	Vattenledningens utvidgning och värde.
Inköp af vattenmätare	3,399	48	
Uppförandet af en vattenledningsverkstad	36,704	51	
Nya damluckor i vattenrännan för pumpverket i Gammelstaden	2,352	38	
Skyddsåtgärder emot öfversvämning af vattenledningens byggnader i Gammelstaden	1,798	21	
Utsträckning af vattenledningen under fjärde linien mellan Ö. Chausséen och Porthansgatan	9,644	87	
Utsträckning af vattenledningen under Östra Hamngatan mellan Kronbergs- och Kanalatorna	2,800	—	
Vattenledningens värde vid utgången af år 1896	3,026,048	07	

Antalet uppsatta *vattenmätare* utgjorde vid årets slut 1,523, hvaraf 8 st. tillhörde resp. konsumenter. Mätarens storlek framgår af följande sammanställning:

Inloppsdiаметer	200	150	100	75	50	40	30	25	20	13	10 mm
Antal	1	3	4	13	57	117	198	423	593	113	1 st.

Af entreprenören A. Jakobsson uppfördes för ett kontraheradt pris af 32,000 mark en *vattenledningsverkstad* af sten jämte tillhörande större magasinsbyggnad af trä å stadens materialgård. Arbetet, till hvilket ritningarna (med undantag af façadritningen, som härstammar från Björnberg & Aspelins arkitekturbyrå härstädes) blifvit uppgjorda af Vattenledningskontoret, var den 1 Juni slutfördt, hvad själfva verkstadslokalen beträffar, utom hvilken byggnaden innehåller 1 rum och kök för verkmästaren samt 1 rum för en arbetare, hvilka sednare lokaler togos i bruk den 1 Juli. Totalkostnaden 36,704 mark 51 penni innefattar, förutom själfva byggnaderna, uppgörandet af ritningar, arbetets öfvervakande, inrättandet af vatten- och afloppsledning samt flyttning och ordnande af verkstadens materialförråd.

¹⁾ Drks prot. den 9 juni § 24.

Nya damluckor af trä i järnramar, reglerbara medels skrufspindlar och kugghjulsutvexling, anbragtes under sommaren för att ersätta de gamla svårhandterliga och skröpliga pådragsluckorna.

Till skyddande af vattenverkets anläggningar mot öfversvämning vid högt vattenstånd i ån påbyggdes strandskoningarna på ömse sidor om dammen med 1 m höga granitmurar, hvarjämte gångbron höjdes med 90 cm.

Utsträckningar af vattenledningen förekommo under året endast i obetydlig mon, näml. under IV Linien (162 m 152 mm rör, 2 brandposter, 2 afstängningskranar) samt under Ö. Hamngatan mellan Kronbergs- och Kanalatorna (46 m 152 mm rör, 2 brandposter, 4 afstängningskranar). Af det förra arbetet var endast hälften afsedd till utförande under år 1896, men beviljades af Stadsfullmäktige den 29 Februari 1896 ett tillskottsanslag af 7,300 mark för den andra hälften. Det sednare arbetet åter utfördes helt och hållet med af Stadsfullmäktige den 14 Oktober 1896 beviljad extra anslag. Båda dessa anslag skulle upptagas i 1897 års budget.

Rörnätets utsträckning.

Rörnätets utsträckning vid utgången af år 1896 framgår af följande tablå:

	584 mm rör	533 mm rör	457 mm rör	406 mm rör	305 mm rör	208 mm rör	152 mm rör	102 mm rör	76 mm rör	51 mm rör	Summa rör	Brandposter	Afstängningskranar
	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	st.	st.
31 December 1895	92	15	3,709	2,926	8,292	3,135	6,461	29,859	170	1,825	56,484	375	324
Tillkommit år 1896	—	—	—	—	—	—	208	—	—	—	208	4	6
Summa 31 December 1896	92	15	3,709	2,926	8,292	3,135	6,669	29,859	170	1,825	56,692	379	330

Rörnätets medeldiameter $\left(= \frac{\sum l d + l_1 d_1 + \dots}{\sum l + l_1 + \dots} \right)$ är = 181,25 mm.

Vid slutet af år 1896 funnos i bruk staden tillhöriga 6 st. fribrunnar, 4 st. vattningshoar, af hvilka 2 med vattenvärmsapparater, 7 st. dricksvattenkastare, 14 st. vattenposter för gatubevattning, 32 st. d:o för trädgårdsbevattning samt 1 st. hydraulisk hiss.

Kostnaden för förvaltning, drift, underhåll och diverse framgår af Vattenedningens förvaltning och drift.
nedanstående tablå:

A r 1 8 9 6	Fmg.	kl.	Fmg.	kl.
<i>Vattenledningskontoret.</i>				
En ingenjör, arvode	6,960	—		
En bokhållare, d:o	2,400	—		
Expenser	2,086	92	11,446	92
<i>Vattenuppfördringen.</i>				
En förste maskinist, arvode	2,375	—		
En andre d:o d:o	1,183	05		
En putsare	904	35		
Eldare- och handtlångaredagsverken	488	63		
Ved till ångpumpverket och maskinhusen, olja, trassel och diverse	5,668	59		
Ved till maskinisternas och putsarens bostäder	168	—		
Remont och underhåll af turbinpumpverket	1,801	65		
Remont och underhåll af ångpumpverket	1,795	15		
Remont och underhåll af maskinisternas och putsarens bostäder	936	50		
Ny elektrisk vattenståndsmätare jämte 2 mottagningsapparater	1,000	—		
Remont af turbinrännan	305	—	16,625	92
<i>Filtreringen.</i>				
En filterförman	1,200	—		
Isning af filtra	1,364	20		
Skumning af filtra	2,062	75		
Sandtvättning, kärning och påfyllning	4,912	05		
Remont af filterbassinerna	1,737	10		
Remont af arbetsredskap och diverse	227	—		
Ved till renvattensbrunnarne och filterförmannens bostad	156	—		
Planering af och stängsel omkring en del af färgeritomten	1,278	—	12,937	10
<i>Rörnätet.</i>				
En rörmästare, arvode	3,000	—		
Skötsel af brand- och vattenposter	3,252	77		
Remont och underhåll af rörnätet	3,009	52		
Remont och underhåll af brandposter, afstängningskranar och vattenposter	2,896	07	12,158	36
<i>Vattenborgen.</i>				
En reservoirvakt, arvode	420	—		
Diverse underhåll och remont af vattenborgen, samt ved till reservoirvaktens bostad	821	10	1,241	10
Transport	—	—	54,409	40

	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>
Transport	—	—	54,409	40
<i>Vattenmätare.</i>				
Reparation och justering af vattenmätare	2,136	67		
Afläsning af vattenmätare och resultatens sammanställande . .	6,000	—	8,136	67
<i>Diverse.</i>				
Mätningar och undersökningar för utvidgningar	1,654	85		
Brandförsäkringspremier, utskylder till Helsinge kommun och telefonafgifter	1,503	60		
Drift och skötsel af vattenvärningsinrättningarna vid hästhoarna	1,889	09		
Arrende för skyddsområde vid Vanda å	190	—		
Kostnader för distribuering af debetsedlar	500	—		
Diverse kostnader	1,267	55	7,005	09
<i>Verkstaden.</i>				
En verkmästare, arvode	1,655	40		
Hyra för verkstadslokal och magasin	1,358	—		
Dagsverken för privata arbeten	18,085	71		
Material för d:o d:o	36,763	21		
Remont och underhåll af verkstadens arbetsredskap	2,413	31	60,275	63
Summa <i>Fmy.</i>	—	—	129,826	79

Utgifterna under titeln *Vattenledningskontoret* innefatta aflöningar och expenser för tillsynen öfver vattenledningens utvidgning, drift och förvaltning, äfvensom för uppdebiteringen af vattenafgifter och utförda verkstadsarbeten. Bland kontorsarbetena hafva förekommit 227 skriftliga expeditioner, 159 bref, c:a 4,750 debetsedlar för förbrukadt vatten samt 888 räkningar för af verkstaden utförda arbeten.

Vattenuppfordringen. År 1896 uppgick mängden af det uppfordrade vattnet till 1,440,142 m³ och var 38,425 m³ eller 2,6 % mindre än år 1895. Ångpumpverket användes under ovanligt lång tid, nämligen 499 timmar, i följd af erforderliga reponter å vattenrännan och turbinerna, hvarjämte vattenuppfordringen den 5 November, då turbinerna stannade i följd af issörja, under 6 timmar äfvenledes bedrefs med ånga.

Uppfordringskostnaden per m³ vatten utgör i medeltal 1,154 penni. Vattenuppfordringens storlek under de skilda månaderna och dagarna af året framgå af följande tablå och bilagda grafiska tabell N:o 1.

Pumpverket arbetade enligt nedanstående tablå:

Månad	Turbin pumpverket				Ångpumpverket			Summa m ³	Medel- uppford- ring i dyg- net m ³
	Pump- N:o	Antal turbinar	Antal slag	Antal m ³	Antal turbinar	Antal slag	Antal m ³		
Januari	I	360	288,358	106,370	—	—	—	106,370	3,431
	II	343	260,456						
Februari	I	323	250,064	98,721	—	—	—	98,721	3,404
	II	345	260,082						
Mars	I	356	276,707	103,663	—	—	—	103,663	3,344
	II	346	258,333						
April	I	354	292,926	104,238	—	—	—	104,238	3,474
	II	366	244,414						
Maj	I	386	324,070	124,762	—	—	—	124,762	4,025
	II	406	318,456						
Juni	I	420	354,997	131,941	2	2,069	320	132,261	4,409
	II	424	324,877						
Juli	I	268	222,292	88,581	287	365,038	56,588	145,169	4,683
	II	258	198,988						
Augusti	I	242	205,892	91,922	210	243,535	38,892	130,814	4,218
	II	255	212,544						
September	I	355	317,951	122,928	—	—	—	122,928	4,098
	II	346	304,840						
Oktober	I	378	338,647	130,484	—	—	—	130,484	4,209
	II	373	316,148						
November	I	358	308,959	120,442	6	6,193	991	121,433	4,048
	II	343	286,794						
December	I	329	277,597	119,299	—	—	—	119,299	3,848
	II	377	311,316						
Summa	—	8,311	6,755,708	1,343,351	505	616,885	96,791	1,440,142	Medeltal 3,935

Vattenuppfordringen per dygn utgjorde i medeltal 3,935 m³ (= 45,5 L. i sekunden), i maximum (den 5 November) 6,994 m³ (= 80,9 L. i sekunden) och i minimum (den 5 April) 1,536 m³ (= 18,1 L. i sekunden).

Uti pumpverkets personal inträffade en förändring, i det maskinisten J. F. Riipinen, efter att sedan den 4 April hafva åtnjutit tjänstledighet, afgick från sin befattning den 7 Maj. Till hans vikarie och efterträdare antogs dåvarande verkmästaren vid stadens vattenledningsverkstad K. J. Ollila.

Emedan den elektriska vattenståndsmätaren i vattenborgen blifvit missvisande, anskaffades en ny sådan, jämte tvenne mottagningsapparater, som uppställdes i pumphusen i Gammelstaden, genom firman Dan. Joh. Wadén härstädes. Apparaterna, som härstamma ifrån Ericssons fabrik i Stockholm, trädde under November månad i funktion.

Vattenfiltrering.

Medelkostnaden för filtrernas isning utgör 41,7 penni, för deras skumning 63 penni, för sandtvättning, kärning och påfyllning 1 mark 50 penni, alt per kvadratmeter total filteryta och år. Hela filtreringskostnaden utgör 3 mark 96 penni per kvadratmeter filteryta och 0,899 penni per kubikmeter vatten.

Rensning af filtra verkställes 46 gånger, såsom närmare framgår af följande sammanställning:

Rensade filterbassiner	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
N:o I	—	1	—	—	1	1	—	—	1	1	1	—
" II	1	—	—	1	1	1	1	—	1	1	1	—
" III	1	—	—	2	—	—	—	1	1	1	1	—
" IV	—	—	1	—	2	—	—	—	1	1	1	—
" V	—	—	1	1	1	1	1	1	—	1	1	—
" VI	—	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	—
Summa	2	2	2	5	6	5	3	4	5	6	6	—

Gångtiden under hela året för de särskilda filtrerna utgjorde för N:o I—308, N:o II—223, N:o III—256, N:o IV—317, N:o V—327, och N:o VI—325 dygn. Medelgångtiden emellan 2 rensningar åter utgjorde för N:o I—44, N:o II—27,9, N:o III—32, N:o IV—35,2, N:o V—36,3 och N:o VI—32,5 dygn eller för samtliga filtra 34,7 dygn. Längsta gångtiden uppvisar filtret I med 90 dygn ($^{16}/_{XII}$ 95— $^{14}/_{III}$ 96), kortaste tiden filtret N:o III med 13 dygn ($^{27}/_{X}$ — $^8/_{XI}$ 96).

Isens tjocklek utgjorde i de öppna filtra 41, i de öfverbyggda 9 cm i maximum. Lägsta temperaturen i de öfverbyggda filtra var $-1,5^{\circ}$ C.

Öfriga upplysningar angående filterdriften och resultaten däraf lämnar följande sammanställning.

	Filterarea i bruk m ²			Filtrerings- hastighet mm i tim- men			Genomskinlighet cm						Antal bakteriekolonier per cm ³								
	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Åvattnet			Vattenled- ningsvattnet			Åvattnet			Vattenled- ningsvattnet					
							Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum
Januari . . .	2,610	2,610	2,610	55	120	34	40	40	40	75	75	75	421	814	170	35	67	20			
Februari . . .	2,647	2,805	2,610	53	66	35	40	40	40	75	75	75	702	1,217	338	35	61	18			
Mars . . .	2,660	2,805	2,610	52	65	34	39	40	33	75	75	75	3,626	7,436	418	258	533	36			
April . . .	2,558	3,273	2,142	59	138	25	21	40	5	74	75	65	5,083	10,500	1,245	107	194	33			
Maj . . .	2,017	2,142	1,599	82	190	53	31	40	15	75	75	73	560	904	366	44	58	37			
Juni . . .	2,140	2,610	1,794	86	115	42	40	40	40	75	75	75	189	312	94	17	22	12			
Juli . . .	2,441	2,805	2,142	76	126	38	30	40	7	75	75	70	191	450	79	17	20	10			
Augusti . . .	2,593	2,925	2,142	64	130	24	25	41	5	75	75	74	641	1,350	71	26	40	8			
September . . .	2,747	2,805	2,610	62	130	41	12	20	7	74	75	73	1,835	3,330	374	30	41	14			
Oktober . . .	2,638	2,925	1,947	67	124	42	13	23	5	75	75	74	2,203	4,520	1,260	98	232	34			
November . . .	2,615	2,925	2,142	64	200	39	25	37	7	75	75	75	922	1,568	580	149	284	85			
December . . .	3,077	3,273	2,610	53	82	31	35	40	17	75	75	75	832	2,000	226	65	144	24			
För hela året . . .	2,562	3,273	1,599	61	200	24	29	41	5	74	75	65	1,434	10,500	71	73	533	8			

Genom filtreringen har åvattnets bakteriehalt i medeltal förminskats med 94,9 % och genomskinligheten ökats med mer än 200 %.

Anmärkas bör att den apparat, medelst hvilken vattnets genomskinlighet bestämmes, icke gifver större utslag än 75 cm, men att vattenledningsvattnets genomskinlighet oftast uppgått till högre belopp.

Å rörnätet reparerades 10 läckor (hvaraf 9 på det gamla 305 mm tryckröret) eller en läcka på 5,7 kilometers rörlängd. Större remonter utfördes å 64 brandposter och afstängningskranar, mindre nästan dagligen. Skötseln af brandposterna kostade per år och stycke i medeltal 8 mark 58 penni. Rörnätet spolades under året 14 ggr mer eller mindre fullständigt. Totala underhållskostnaden för rörnätet och dess tillbehör stiger till 214 mark 46 penni per kilometer rörlängd och till 0,844 penni per m³ vatten.

Vattenborgen rengjordes 2 ggr, vid hvilka tillfällen vattenståndet var 0. Eljes har lägsta vattenståndet utgjort 1,4 m. motsvarande ett kubikinnehåll af c:a 641 m³. Vattenborgen.

Antalet rengjorda, reparerade och justerade vattenmätare utgjorde 542 eller c:a 36 % af totala antalet. Under året verkställdes c:a 18,000 särskilda afläsningar af vattenmätare för en kostnad af 6,000 mark, incl. resultatens sammanställande. Totalkostnaden för vattenmätarena utgjorde Vattenmätare.

per år och stycke: 5 mark 34 penni för underhåll och afläsning, 10 mark 27 penni ränta och amortisation eller inalles 15 mark 61 penni. De in-flutna vattenmätarehyrorna åter utgöra 12 mark 9 penni per år och stycke i medeltal.

År 1896 provvades 5 mätare på begäran af resp. konsumenter med följande resultat:

1 mätare visade	4,5 %	för litet
1 „ „	7 %	„ „
1 „ „	3,7 %	för mycket
1 „ „	12 %	för litet
1 „		var fullkomligt missvisande i följd af kuggbrott.

Verkstaden.

Öfver det pekuniära resultatet af de arbeten, som af verkstaden för privat räkning utförts, lämnar följande approximativa kalkyl upplysning.

Inkomster.

Inkomster under år 1896 för privata arbeten . . . *Små* 65,827:31

Utgifter.

En verkmästare, arvode	<i>Små</i>	1,655: 40
Hyra för verkstadslokal och magasin till		
1 Juni 1896	„	1,358: —
5 1/2 % ränta och afskrifning å kostna-		
derna för verkstadsbyggnaden från		
1 Juni 1896	„	1,177: 60
Remont och underhåll af verkstadens ar-		
betsredskap	„	2,413: 31
Lagerränta och brandförsäkrings premier	„	1,500: —
Afskrifning och ränta å arbetsmaskiner .	„	500: —
		8,604: 31
2/3 häraf för privata arbeten (resten för		
stadens)	„	5,736: 20
Dagsverken för privata arbeten	„	18,085: 71
Material för „ „	„	36,763: 21
Räkningsblanketter, böcker, kostnader för		
räkningsbeloppens indrifning etc. .	„	1,000: —
För eventuella gratisreparationer under		
loppet af 2 år reserveras	„	1,000: —
För räntor å fordringar och möjligen oob-		
serverade utgifter	„	742: 19
		„ 63,327: 31
		Saldo nettovinst <i>Små</i> 2,500: —

Till verkmästare antogs i stället för K. J. Ollila, hvilken såsom förut nämnts, öfverflyttades till pumpverket, förste maskinisten K. Westerholm från den 1 Juni 1896.

Beträffande vattenledningsarbetena under år 1896 må ännu nämnas, att antalet dagsverkare utgjorde i minimum 48, i medeltal 61 och i maximum 75, samt att antalet personer med månadslön utgjorde 7.

Antalet dags-
verken vid Vat-
tenledningen.

Priset för hvarje m³ vatten utgör:

Priset per m³
vatten.

	penni.
Om endast filtreringskostnaden tages i betraktande	0,899
Om härtill lägges kostnaden för pumpningen	2,053
Om härtill lägges kostnaden för rörnätets skötsel och underhåll	2,897
Om härtill lägges kostnaden för vattenledningens administration och för vattenmätarena	4,257
Om härtill lägges öfriga drift- och underhållskostnader (utom verk- staden)	4,829
Om härtill lägges 5 % ränta å anläggningsskapitalet	15,336
Om härtill lägges 1 % afskrifning af anläggningsskapitalet	17,439

Inkomsten för hvarje m³ vatten framgår af följande sammanställning:

Inkomsten per
m³ vatten.

Influtna vattenavgifter	<i>Små:</i> 251,827: 85	
Inkomst från hästhoarna	„ 1,911: 60	
Förhöjning för sentida inbetalning af vat- tenkonsumtionsavgifter	„ 557: 85	254,297: 30
Vattenmätarehyror	„ — —	18,414: 50
	<u>Summa <i>Små:</i> — —</u>	<u>272,711: 80</u>

hvidan medelinkomsten per m³ vatten utgör 18,94 penni.

Inkomsterna för vatten och mätarehyror voro tillsammans 12,641 mark 68 penni större än under år 1895 och 19,261 mark 80 penni större än i budgetförslaget förutsatts.

Antalet konsumenter utgjorde vid slutet af år 1896 1,187 och har mot 1895 ökat med 14.

Vattenkonsum-
tionen.

Den uppdebiterade konsumtionen i de särskilda stadsdelarna uppgick till följande belopp under år 1896: I stadsdelen — 112,998, II — 159,259, III — 52,300, IV — 159,818, V — 126,543, VI — 62,382, VII — 59,640, VIII — 11,457, IX — 8,327, samt utom staden 145,664 eller tillsammans 898,388 m³. I medeltal har för hvarje försäld m³ vatten influtit 28,3 penni.

Enär den uppfordrade vattenmängden utgjorde 1,440,142 m³ och den försålda 898,388 m³, återstår såsom gratis utdelade 541,754 m³, efter ett enhetspris af 17,439 penni motsvarande ett penningebelopp af 94,476 mark 48 penni och utgörande vattenbehovet för eldsläckning, stadens bekvämlighetsinrättningar, hästhoar och fribrunnar, för bevattning af gator och planteringar samt för stadens allmänna arbeten, hus och inrättningar.

Incl. verkstadsdriften har vattenledningens bruttobehållning år 1896 utgjort 208,711 mark 70 penni; lägges härtill det nyss beräknade värdet af vatten för allmänna behof, stiger summan till 303,188 mark 18 penni och afdrages från denna summa 6 % ränta och afskrifning å anläggningskapitalet, utgörande 181,562 mark 88 penni, blifver resten 121,625 mark 30 penni, hvilken, oafsedt räntor å arbetsredskapen och det löpande förrådet af vattenledningsmaterialier samt den förlust, med hvilken vattenledningen bedrefs under de första 6 å 7 åren af sin verksamhet, motsvarar nettovinsten för år 1896.

Rabatten för vattenafgifter.

Under året medgifna reglementsensliga rabatter för större förbrukning än 125 m³ i qvartalet samt för utläkt vatten motsvara ett sammanlagdt belopp af 17,688 mark 55 penni.

Afstängning af vattenledning.

För indrifning af oguldna afgifter för vatten och af verkstaden utförda arbeten erfordrades under år 1896 endast en gång afstängning af privat servisledning. Sedan år 1894 återstå två konsumenter, hvilkas ledningar fortfarande äro afstängda för en sammanlagd skuld af 44 mark 83 penni.

Vattenståndet i Wanda å.

Vattenståndet i Wanda å var år 1896:

Månad	Medeltal m	Maximum m	Minimum m
Januari	+ 0,16	+ 0,20	+ 0,14
Februari	+ 0,14	+ 0,21	+ 0,07
Mars	+ 0,22	+ 0,58	+ 0,07
April	+ 0,78	+ 1,30	+ 0,27
Maj	+ 0,37	+ 0,95	+ 0,10
Juni	+ 0,05	+ 0,09	- 0,17
Juli	+ 0,09	+ 0,13	- 0,12
Augusti	+ 0,12	+ 0,35	+ 0,06
September	+ 0,34	+ 0,60	+ 0,04
Oktober	+ 0,64	+ 1,10	+ 0,30
November	+ 0,35	+ 0,72	+ 0,17
December	+ 0,16	+ 0,23	+ 0,11
För hela året 1896	+ 0,30	+ 0,21	- 0,17

Islossningen inträffade den 19 April.

De denna berättelse åtföljande tabellbilagorna förete, jemförda med Tabellbilagor. föregående års, särskilda förändringar och tillökningar. Sålunda har i tabellen „Helsingfors vattenlednings verksamhet under åren 1879—1896“ i st. f. antalet anslutningar införts antalet konsumenter vid beträffande års slut, såsom lämnande en sannare bild af den utsträckning, i hvilken vattenledningen anlitas. Äfven den per dygn uppfordrade vattenmängden har hänförs till antalet konsumenter. Bruttoinkomsten per anslutning och år har, såsom varande af mindre intresse, bortlämnats, men i stället uppfordringen per individ och dygn, under de sednaste åren fördelad efter privat konsumtion och sådan för allmänna behof, blifvit införd. Till grund för beräkningen har lagts endast den kyrkskrifna folkmängden i brist på säkrare uppgifter; de angifna medelvärdena äro altså något för stora.

Tabellen „inkomsterna af samt drift- och underhållskostnaderna för vattenledningen i förhållande till det uppfordrade vattnet“ har från och med 1891 innefattat äfven inkomsterna från och utgifterna för verkstaden. Då detta ansenligt försvårar en jämförelse emellan inkomster och utgifter före och efter år 1891, har ifrågavarande tabell ersatts med två andra, den förra utvisande de ekonomiska resultaten excl., den sednare incl. verkstadsdriften.

Då slutligen för de 6 år, som verkstaden varit i bruk, en del statistiskt material, som i framtiden måhända icke kommer att sakna intresse, föreligger, har detta blifvit ordnad i en särskild ny tabell öfver endast verkstadsdriften.“

Med föranledande af särskilda frågor rörande vattenledningens förvaltning, hvilka Vattenledningskontoret under särskilda tider redan sedan år 1891 ställt till Drätselkammarens besvarande, hade Kammararen inom sig tillsatt ett utskott för ärendenas beredning och afgaf detta utskott under året yttrande och förslag deri.

Vattenledningskontoret hade föreslagit, att staden skulle bereda vattenkonsumenter tillfälle att genom erläggande till staden af en viss försäkringsafgift säkerställa sig för den förlust, som kan uppkomma derigenom, att till följd af läckor i konsumentens privatledning vatten i större mängd bortrinner utan användning. Men då ett rationellt anordnande af en dylik speciel försäkring vore förenadt med stora svårigheter samt staden redan i betydlig mån utan särskild ersättning säkerställt samvetsgranne konsumenter genom den i § 16 af vattenledningsreglementet ingående bestämningen, att nedsättning med 50 % af konsumtionsafgiften kan beviljas för vattenförlust, som genom läcka å enskild servisledning uppstått

Försäkring mot förlust genom läckor i vattenledningen.

af orsak, hvilken ej kunnat af konsumenten genom vanlig vård förekommas eller omedelbart upptäckas, ansåg utskottet och i likhet dermed Drätselkammaren någon särskild åtgärd uti det föreslagna syftet ej böra ifrågakomma.

Vattenlednings-
afgiftens indrif-
vande i händelse
af konsumentens
konkurs.

Då enligt § 24 i vattenledningsreglementet staden är berättigad att afstänga vattentillförseln för konsument vid bristande betalning för vattenkonsumtion, hade Vattenledningskontoret ifrågasatt möjligheten för staden att med tillämpning af denna § genom afstängning af ledningen för konsument, som gjort konkurs, tvinga konkursmassan att utan bevakning ersätta staden för det vatten, konsumenten före sitt iråkade obestånd förbrukat.

Omförmälda utskott ansåg emellertid staden på grund af gällande lagbud icke kunna tillvälla sig en dylik rätt, och föreslog därför att Vattenledningskontoret skulle anmodas att — såsom härtills förfarits — vid inträffad konkurs hos vattenkonsument omedelbart låta konstatera den till konkursens början inträffade vattenförbrukningen, uppgöra nytt kontrakt med konkursförvaltningen för framtiden samt, der denna ej kan förmås att gälda den före konkursen skedda konsumtionen, bevaka beloppet i gäldenärens konkurs. Och omfattades detta förslag af Drätselkammaren.

Utfärdande af
vitesbestäm-
ningar för pri-
vata vattenled-
ningsinstalla-
tioner.

Vattenledningskontorets förslag att staden skulle medgifva rätt att utföra vattenledningsarbeten endast åt sådana personer eller verkstäder, som genom undertecknande af särskilda kontrakt vid vitesbestämningar förpligtat sig att till alla delar iakttaga föreskrifterna i vattenledningsreglementet, hade gjorts på en tid, då nämnda reglemente nyligen trädte i gällande kraft och bestämningarna i detsamma ännu icke till fullo uppfattats af vederbörande. Då emellertid på senare tider några vidare anmärkningar af den art, som egentligen framkallat förslaget, icke vidare ifrågakommit, borde enligt oftanämnda utskotts tanke bestämmelsen få förfalla och möjligen förekommande klagomål hänskjutas af Vattenledningskontoret till Drätselkammarens afgörande efter pröfning in casu. Äfven detta utskottets förslag godkände Kammaren.

Föreskrifter för
inrättandet och
begagnandet af
brandposter.

De af Vattenledningskontoret i detta afseende föreslagna och af Brandkommissionen tillstyrkta föreskrifterna voro enligt samma utskotts mening väl motiverade och syntes kunna af Drätselkammaren godkännas. För att dock undvika omgångarne med ett officiellt fastställande af de föreslagna vitesbestämningarna, syntes det utskottet och äfven Drätselkammaren vara lämpligast, att ifrågavarande föreskrifter fullständigt upp-

tagas i hvarje med staden upprättadt kontrakt om anordnandet af brandkranar eller brandposter, i hvilket fall de genom kontrahentens frivilliga åtagande blifva mot honom gällande.

Och blefvo alla dessa Drättselkammarens beslut för behörigt iakttagande meddelade ¹⁾ Vattenledningskontoret.

Angående arbeten under år 1896 rörande stadens planteringar har stadsträdgårdsmästaren afgifvit följande berättelse:

„Arbetena i stadsplanteringarna ha under året framskridit jämförelsevis raskt, särskildt hvad beträffar planerings- och planeringsarbetena i Kajsaniemi, der hela området omkring den s. k. svandammen iordningställdes med planteringar och insåddes, efter att det blifvit väl afplaneradt, med gräsfrö. Äfven planerades och insåddes gräsplanerna med gräsfrö å området mellan körvägen och stora sandplanen i sträckning österut längs det staket, som omgifver Botaniska trädgården till ett der befintligt uthus.

Arbetena i
Kajsaniemi.

Några planteringar af träd kunde ej å sistnämnda del verkställas till följd af att årstiden redan var långt framskriden, då arbetena hunno afslutas derstädes.

Å den förra delen anlades dessutom tvenne breda och bekväma promenadgångar och å den senare trenne sådana.

För åstadkommandet af riklig skugga för körvägen, som anlitas mycket äfven af promenerande, planterades längs densamma utefter omnämnda sandplans västra sida ett 20-tal lindträd, hvilka mäta i höjd cirka 8 meter med yfviga väl formade kronor. Samma väg makadamiserades och försågs med rännstenar, från stigningen mot Mikaelsgatan till Paciistodens omedelbara närhet.

Den mindre dammen inom parkens östra del igenfylldes fullständigt med sten och sandfyllning, som erhöles från skilda byggnadstomter gratis på platsen.

Att så mycket arbete kunde åstadkommas för ett så ringa belopp som härför beviljats, nämligen 5,000 mark, berodde i främsta rummet derpå, att fyllnadsmaterialet, som erfordrades härför, kunde på förmånliga villkor erhållas från de vid Alexandersgatan belägna tomter, hvilka under året bebyggdes. Äfven den omständigheten, att det å Kampmalmen upplagda gatsopsförrådet kunde i så stor mängd användas för detta ändamål, bidrog ej obetydligt till det goda resultatet.

¹⁾ Drks prot. den 30 dec. § 21.

Af ofvannämnda anslag uppstod en behållning af Fmk 18: 68.

Önskligt vore därför att gatsoporna från stadens samtliga gator upplades i komposthögar på lämpliga platser för planteringarnas behof, emedan den mylla, som i vanliga fall står till buds att få inom stadens byggnadstomter, är af så dålig beskaffenhet, att den enbart använd, ej innehåller de nödiga näringsämnen, som erfordras för en snabb och frodig växtlighet, men genom en tillsats af nämnda kompostjord kan derutaf en näringsrik mylla erhållas.

Arbetena å Ob-
servatoriiber-
gen.

I följd af att de äldre förråden af fyllning och mylla å Observatoriiber-gen totalt förbrukats och något nytt förråd ej i tid på lämpligt sätt kunnat anskaffas, har anslaget för året Fmk 17,869: 27 till största delen användts för inköp och transport af dylika materialier. Genom oförutsedda omständigheter öfverskreds anslaget med Fmk 1,447: 43, nämligen för planerandet af den plats, som uppstod genom kronomagasinets bortflyttning från bergets norra del. Äfvenså blefvo kostnaderna för makadamisering af körvägen från Unionsgatan till bergets krön något större än som beräknadt var, derigenom att på flere ställen bergklackar måste undansprängas för att bereda tillräckligt utrymme för det lager sten, som erfordras för vägens fasthet och hållbarhet, samt för nedläggandet af infallsbrunnar och rörledningar för afledande af det vatten, hvilket i stor mängd tillströmmar från de närliggande höjderna.

Den intill Observatoriet å norra sidan belägna fördjupningen närmast Unionsgatan, som sträcker sig i riktning västerut omkring en därvarande uthusbyggnad, dränerades och planerades. För att undanskydda såväl nämnda byggnad som den mur, hvilken begränsar Observatoriets gårdsplan, planterades derstädes ett i buskagesform sammanstäldt växtparti, och insåddes ytan dessutom med gräsfrö.

Arbetena i
Brunnsparken.

Försköningen af Brunnsparken har under året bestått i diverse arbeten. Så ha i parkens nordvestra del nya gångar utstakats och planerats samt de fält, som uppstått deremellan, påförts jordfyllning. Dock kunde ej den större gräsplanen, som är belägen ungefär i midten af nämnda område, färdigplaneras, till följd af brist på lämpligt material, utan afjemnades ytan så mycket att insåning af gräsfrö kunde verkställas. Deremot blef den från föregående år påbörjade promenadgången, hvilken leder igenom nämnda parkområde till den längre söderut belägna plats, som är afsedd till lekplan, färdiglagd. Äfvenså blef en annan promenadgång, som skär igenom parken från allén öfver jernvägsbanken och är afsedd att förmedla trafiken till Park- och Rådmsgatorna, planerad.

Emedan järnvägsbanken höjer sig betydligt öfver markens nivå, måste, för undvikandet af en större påfyllning, en stentrappa uppföras invid densamma. Vidare försågs den från föregående år planerade gräsplanen längs hamnbanan med trädplanteringar samt planterades dessutom en häck af *Crataegus* utefter järnvägslinien för att som stängsel afskilja banområdet från parken.

Af anslaget för ofvannämnda arbeten, som uppgick till Fmk 5,000, uppstod en behållning af Fmk 76: 90.

Utförandet af påfyllning omkring träden i Henriksallén omöjliggjordes genom att lämplig mylla härför ej kunde anskaffas, utan öfverfördes anslaget Fmk 1,000 på nästkommande år för samma ändamål.

Jordfyllning
omkring träden
i Henriksallén.

Genom den torra väderlek, som var rådande under en längre tid på försommaren, kan denna omnämnas vara den mest ogynnsamma, som inträffat för underhållet af stadsplanteringarna härstädes under de senaste åtta åren. Detta hade till följd, att en större arbetsstyrka än vanligt ständigt måste vara sysselsatt med bevattningen af gräsplanerna, för att dessa ej helt och hållet skulle beröfvas sin annars så behagliga grönska. En skild omkostnad erfordrades äfven för de träd och buskar, som planterades på våren, för att underhålla dem med nödig fuktighet, ty som känt äro de alltid ömtåligast för torr väderlek under den första sommaren efter planteringen.

Underhåll af
andra stadens
planteringar.

De olägenheter, som försommaren medförde för växtligheten, afhjelpes till en del genom den ovanligt långvariga vackra väderleken på hösten, så att årsskotten på de nyplanterade träden hunno efter omständigheterna en god utbildning och mogning, hvaraf man kan hoppas ett godt resultat af öfvervintringen.

Någon särskild förändring angående planteringarnas skötsel har ej förekommit, utan i likhet med föregående år all möjlig uppmärksamhet egnats åt de olika planteringarna för att hålla dem i bästa möjliga skick. Anslaget härför, hvilket uppgick till Fmk 41,000 blef genom ofvannämnda ogynnsamma omständigheter öfverskridet med Fmk 349: 04.

Vidare kan omnämnas att de under flere år pågående planerings- och planteringsarbetena å Maria sjukhus område nu äro fullständigt afslutade, så att alla de delar, som voro afsedda till planteringar, iordningstälts.

Planteringarna
å Maria sjukhus
område.

Träd och buskar, som under året utplanterats dels å de nyanlagda områdena, dels för kompletteringar i de äldre planteringarna, ha uppgått: de förra till ett antal af 432 och de senare till 1,378 st.

Blomsterplanter-
ingar i Rune-
bergs esplanad.

Beträffande blomsterplanteringarna gjordes den förändringen inom Runebergsesplanaden, att stamfuchsior och stamchrysantemum placerades fristående å gräsplanerna utmed ömse sidor af midtelgången.

För öfrigt voro blomsterarrangemangen i de andra planteringarna ungefär desamma som föregående år, om man undantager den omständigheten, att gröfre blomsterväxter mera kommo till allmän användning än förut. Derigenom blef äfven antalet utplanterade exemplar något mindre än förut.

Växthusen och
drifbänkarna.

Antalet växter, som under året förökades i växthusen och drifbänkarna, uppgick till 49,300 st. Af dessa utplanterades 35,065 st. De öfriga ställdes på tillväxt för kommande behof.

Af blomsterlökar utplanterades på hösten 14,200 st. för vårblomning kommande år.

Kostnaderna för
planteringarnas
underhåll.

Kostnaderna för skötsel och vård af nedannämnda planteringar ha under året uppgått till följande belopp:

Ateneum	<i>Tryck</i>	105: 95
Brandtornet	”	2: 52
Brunnsparken	”	5,653: —
Brunnsplanen	”	648: 87
Djurgården	”	1,296: 60
Elisabetstorget	”	678: 17
Esplanaderna	”	6,842: 34
Fabriksparken	”	221: 58
Fredrikstorget	”	118: 19
Grafvarna å kyrkogården	”	111: 75
Hesperia park	”	109: 01
Kajsaniemi park	”	6,077: 31
Kyrkotorget	”	277: 38
Maria sjukhus	”	1,685: 78
Materialgården	”	418: 59
Mullgården	”	422: 68
Observatoriibergen	”	3,845: 45
Plantskolan	”	1,464: 44
Sqvären vid Finlands Bank	”	346: 07
” ” Ridarhuset	”	438: 81
” ” Ständerhuset	”	839: 21

Transport *Tryck* 31,603: 70

	Transport <i>Fmk</i>	31,603: 70
Soffor	„	881: 17
Trekanten	„	664: 35
Växthusen	„	5,172: 19
Diverse	„	3,027: 63
	<u>Summa <i>Fmk</i></u>	<u>41,349: 04</u>

Soffor till ett antal af 50 st. inköptes för det härför beviljade an- Inköp af soffor. slaget 1,000 mark.

Af anslaget för inköp af träd och buskar, Fmk 400, användes Fmk 379: 49, hufvudsakligast för inköp af sådana trädslag, som med fördel icke kunna uppdragas här på platsen eller som från annat håll inom landet kunna anskaffas.

För underhåll af hägnaderna omkring planteringarna uppgick kostnaderna till Fmk 1,926: 26. Således öfverskreds det egentliga anslaget med icke mindre än Fmk 926: 66, detta dock beroende derpå att en räkning för hägnadsmaterial under 1895 inkommit så sent, att utgiften för dess liqvidering måste påföras 1896 års anslag för detta ändamål.

Underhåll af hägnader.

Arbetsstyrkan för ofvannämnda arbetens utförande har vexlat under vintermånaderna mellan 9 och 27 samt under sommarmånaderna mellan 26 och 109 personer, hvilka dagligen varit sysselsatta.“

Arbetsstyrkan vid stadens planteringar.

Den för tillsyn öfver stadens skogskultur anlitade fortsmannen, Forstkonduktören G. O. Timgren, har öfver sin verksamhet under året afgifvit följande berättelse:

Vården om stadens skogar.

„Under år 1896 har hufvudintresset fortsättningsvis riktats på kultivering af kalmarkerna å Gumtäckt egendom. I sådant syfte har till dessa marker under året från plantskolan utflyttats 11,700 tall- och 14,350 granplanter. Härförutom har såsom hjulpkulturer utplanterats å Grejus andelen 1,750 granar, Mejls 5,950 granar, djurgården 11 lärkträd och 11 pichta granar samt vid vägen till Fölisön 4 lärkträd och 4 pichta granar. In summa har således utplanterats 33,780 plantor. Dessutom hafva 25 plantor blifvit försålda.

Skogssådd och plantering.

I sammanhang härmed torde böra anmärkas att en mängd af de i djurgården och vid allmänna vägar tidigare utsatta plantorna (sibiriska lärkträd och pichta granar) blifvit antingen afbrutna eller helt och hållet uppryckta af okynniga personer. Ett större antal vitestaflor skulle helt säkert verka välgörande på de i detta afseende förvirrade rättsbegreppen.

I plantskolan har utsåtts 5,50 kg tall-, 0,50 kg pichta gran-, 0,50 kg

Plantskolan

cembra tall-, 2 kg alm- och 1 kg askfrö samt 0,40 kg hästkastanjer. Den ihållande torkan under våren samt den sämre grobarheten hos årets frö förorsakade dock att ett jemförelsevis mindre antal tallplantor uppspirat.

Då den yppiga gräsväxten i stadens skogar tyckes förqväfvat icke allenast direkte genom sådd uppkomna plantor, utan äfven från plantskola utflyttade mindre sådana, har arbete nedlagts på uppdragning af större plantor, med afseende hvarå något vidlyftigare omskolnings-arbeten verkstälts i plantskolan.

Skogstaxering. Förutom särskilda rödning- och rensningsarbeten samt hjälpgallringar hafva skogarna å Guntäckt och Kottby underlydande marker under året blifvit taxerade. Dervid befans att antalet tinmerträd, som vid brösthöjd innehafva en diameter af 20 centimeter och deröfver, utgör inalles 4,875 stammar, deraf 3,340 äro tallar och 1,535 granar.

Skogseld. Å trenne ställen alledes invid stadens skogsegor utbröt under sommaren skogseld, men afvärjdes genom skyndsamt släckning från att tränga sig in på stadens sida.

Kostnader. Kostnaderna för året hafva utgjort:

För skogskulturer	<i>Smk</i>	240: 18
„ plantskolan	„	191: 17
„ skogsrödningar m. m.	„	497: 47
„ hjälpgallring m. m.	„	61: 48
„ skogstaxering	„	26: 48
„ extra bevakning	„	164: 98
	Summa <i>Smk</i>	1,181: 71

Afgår för försålda plantor under åren 1895 och 1896 från plantskolan 34 mark.“

b) Ärenden beträffande stadens lösa egendom och penningväsen.

Stadskassans utgifter och inkomster. Alla upplysningar beträffande stadens utgifter och inkomster under år 1896 samt jemförelser emellan den fastställda bugeten och det faktiska bokslutet äfvensom uppgift å stadskassans ställning vid årets utgång erhållas från härför uppgjorda, längre fram ingående tabellbilagor.

Stadens lösa inventarier. Genom införskaffande från de skilda nämnderna, bestyrelserna och kontoren af uppgifter om de förändringar i stadens lösegendom, som timat under året, har inventariiboken öfver samma lösegendom kompletterats

och meddelas sammandrag af nämnda bok längre fram bland tabellbilagorna.

Vid de inventeringar af stadskassan, som jemlikt kommunalförfattningens stadgande hvarje kvartal försiggått i föreskrifven ordning, liksom ock vid de extra inventeringar, hvilka på grund af Drätselkammarens år 1878 fattade beslut förrättats af tvenne Kammarens ledamöter, hafva några skäl till anmärkningar icke förekommit. Inventeringar af stadskassan.

På Drätselkammarens hos Föreningensbanken i Finland och Nordiska Aktiebankens för handel och industri kontor härstädes gjorda förfrågan angående de vilkor, hvarunder det för staden under året behöfliga kassakreditivet å 700,000 mark kunde erhållas, hade från hvardera omförmälda banker anbud inlemnats, och beslöt ¹⁾ Drätselkammaren antaga det af Föreningsbanken gjorda anbudet, såsom det för staden fördelaktigaste. Sistsagda bank hade nämligen erbjudit sig att för ett år framåt öppna för staden en ny kontokurant, innebärande rätt för staden att derå uttaga ända till 700,000 mark provisionsfritt, mot fyra (4) procents ränta pro anno å de af staden disponerade belopp, hvarjemte staden såsom härintills komme att godtgöras den hos banken för löpande räkning gällande ränta å de belopp, staden komme att hafva till godo å kontokuranten. Stadens största skuld å detta kreditiv utgjorde den 1 September 645,700 mark samt var stadens största tillgodohafvande 73,300 mark den 30 April; totala kassakreditivräntan för året uppgick till 3,718 mark 97 penni. Kassakreditiv.

Härutöfver hade för betäckande af större utgifter under året, bland annat för reglerandet af stadens skuld å 500,000 mark för köpeskillingen för Gumtäckt egendom, upptagits ²⁾ tvenne lån, det ena å 300,000 och det andra å 500,000 mark, hvardera uti Föreningsbanken i Finland mot 4 $\frac{1}{2}$ procent årlig ränta och med rättighet för Kammaren att lyfta lånebeloppen uti rater af 100,000 mark. Totala räntan för dessa lån uppgick till 23,750 mark. Lån å kortare betalningstid.

Vid den 2 Maj verkställd utlottning af tvenne partialförskrifningar, hörande till det i stöd af Kejs. Senatens resolution af den 19 Mars 1894 upptagna lån å 650,000 mark ³⁾ för bestridande af utgifter för stadens sjukhus och dårvårdsbyggnader äfvensom för inköp af den med stadens rådhus numera förenade gården N:o 22 vid Alexandersgatorna utföllo ⁴⁾ N:ris 9 och 11. Utlottning af partialförskrifningar å 650,000 marks lånet.

¹⁾ Drks prot. den 30 jan. § 2. — ²⁾ D:o d:o den 5 mars § 36 och den 11 juni § 38 — ³⁾ 1894 års berättelse pg. 55. — ⁴⁾ Drks prot. den 7 maj § 32.

Utlottning af
obligationer.

Vid den 2 November 1896 verkställd utlottning af obligationer, hörande till de i stöd af Kejs. Senatens resolution af den 17 Maj 1876, den 4 Augusti 1882 och den 26 Mars 1892 upptagna vattenlednings-, nybyggnads- och reglerings- samt $4\frac{1}{2}$ % obligationslån, utföllo följande nummer till inlösen ¹⁾):

Vattenledningslånet af 1876.

Serien Litt. A. N:ris 82, 175, 198, 255, 271, 383, 493.

„ „ B. „ 1, 76, 122, 124, 179, 202, 287, 363, 438, 667, 811,
818, 997, 1,053, 1,168, 1,268, 1,401, 1,475, 1,477, 1,492.

„ „ C. „ 166, 208, 233, 308, 435, 557, 570, 577, 625, 672, 738,
742, 978, 1,113, 1,168, 1,211.

Nybyggnads- och regleringslånet af år 1882.

Serien Litt. A. N:ris 11, 12, 61, 111.

„ „ B. „ 18, 36, 97, 125, 199, 251, 261, 271, 381, 426, 427,
489, 491, 518, 527, 547, 565, 569, 675.

„ „ C. „ 5, 65, 112, 159, 163, 194, 319, 374, 390, 411, 416,
487, 516, 611, 625, 657, 685, 697, 759, 762.

$4\frac{1}{2}$ % Obligationslånet af 1892.

Serien Litt. A. N:ris 74, 205.

„ „ B. „ 469, 528, 723, 786, 815.

„ „ C. „ 113, 1,275, 1,477, 1,484, 1,501, 1,807, 1,983.

Inköp af en
obligation.

I stöd af Stadsfullmäktiges vid den 5 Mars hållet sammanträde Drättselkammaren lemnade bemyndigande lät Kammaren inlösa ²⁾) af enkefru Wilhelmina Nordström låneobligationen N:o 491 litt. B. af H:fors stads lån af år 1882, lydande å 1,000 mark, hvars talongblad förkommit, och ställes härvid borgen för den förlust som kunde tillskyndas staden genom möjlig inlösen af härefter förfallna kuponger, hörande till samma obligation.

Vid redogörelse af stadens inkomstgifvande rättigheter intages här följande af Trafikkamreraren afgifna berättelse om Trafikkontorets verksamhet samt uppborlden af trafik- m. fl. afgifter:

¹⁾) Drks prot. den 12 nov. § 17. — ²⁾) D:o d:o den 17 sept. § 9.

„Året 1896 rättfärdigade i allo de förväntningar man ställt på det- Tolags- och tra-
 samma; ja det gaf betydligt mer än man räknat på. I budgeten hade fikafgifterna
 m. m.
 tolagen kalkylerats till 125,000 mark; året gaf Fmk 160,943: 77. I trafik-
 afgifter hade man gjort sig räkning på 345,000 mk; året slutade med
 Fmk 372,367: 58. — De små debiteringsposterna, mätningafgifterna och
 transitomagasinshyran, höllo sig tämmeligen nära de kalkylerade beloppen;
 den förra, beräknad att gifva 2,500 mark, gaf 2,369: 86; den senare, upp-
 tagen i budgeten till 500 mark, kom upp till Fmk 700: 25. Slutsumman
 för 1896 ställde sig på hela Fmk 536,381: 46. — Nästföregående år hade
 haft att uppvisa en slutsiffra på 489,592: 31 eller med bortlemnande af
 debetsedelafgiften på Fmk 488,429: 27. Ökningen för 1896 utgör således
 icke mindre än Fmk 47,952: 19.

Denna ökning i intrader har naturligtvis äfven fört med sig en stark
 ökning i arbetet, såsom man kan sluta däraf, att antalet inlagor som upp-
 debiterats gått upp till mer än 35,000 stycken. År 1895 utgjorde antalet
 29,000 stycken. År 1895 hade vi endast 21,103 inlagor att uppdebitera.

Debiteringen under de olika månaderna 1896 framgår af medföljande Debitering och
 tablå: uppörd.

Tablå öfver Helsingfors Trafikkontors debitering under de olika må-
 naderna 1896.

	Tolag		Trafikafgift		Mätning- afgift		Transito- gasinshyra		Summa	
	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.	Fmk.	pi.
Januari	8,722	92	5,324	56	—	—	23	13	14,070	61
Februari	7,311	24	2,535	66	—	—	34	55	9,881	45
Mars	9,150	—	5,599	55	—	—	54	71	14,804	26
April	12,168	69	14,106	25	—	—	53	52	26,323	46
Maj	16,462	17	31,154	07	906	84	57	03	48,580	11
Juni	11,987	70	43,470	09	677	72	40	62	56,176	13
Juli	16,255	24	45,468	99	622	18	193	15	62,539	56
Augusti	10,959	68	37,144	80	—	—	32	40	48,136	88
September	17,154	99	44,319	63	163	12	54	23	61,691	97
Oktober	20,412	45	74,520	92	—	—	34	25	94,967	62
November	16,545	26	44,194	71	—	—	84	22	60,824	19
December	13,813	43	24,528	35	—	—	38	44	38,380	22
Summa	160,943	77	372,367	58	2,369	86	700	25	536,381	46

Af hela debiteringssumman för 1896, stor Fmk 536,381: 46, uppbars Reser och resti-
 under årets lopp Fmk 528,729: 75. Vid årets slut utestodo Fmk 7,651: 71 tioner.
 bestickande sig nästan helt och hållet i restlängderna för November och

December. I slutet af Februari 1897, sedan resterna indrifvits, utestod af hela den stora debiteringen endast Fmk 157:70. Från föregående år utbalanserade till 1896 inalles Fmk 9,391:04. Häraf uppbars under 1896 Fmk 8,643:41; af Drätselkammaren afkortades Fmk 365:— till 1897 kom sålunda att balansera endast Fmk 382:63.

Tolag för varor till uppstad. De tolagsafgifter, som tillfalla staden Helsingfors för varor, destinerade till uppstad, redovisas af Drätselkontoret direkte; de inflyta ock som känt direkte till Drätselkontoret“.

Hamnkontorets uppbörd. Angående beloppet af de vid Hamnkontoret uppdebiterade afgifterna meddelas uppgift uti de längre fram ingående tabellbilagorna. Här må angående Hamnkontoret anföras endast följande:

Hamnkaptenen och Hamnkontorsbokhållaren tillkommande uppborärsprocent. Af årets uppbörd, utgörande brutto 243,373 mark 11 penni, och med 40 å 60 % afdrag, beviljade staden reguliert trafikerande ångare 189,447 mark 85 penni, har tillkommit i uppborärsprocent: Hamnkaptenen efter 4 % — 7,577 mark 91 penni och Hamnkontorsbokhållaren efter, 0,5 % — 947 mark 24 penni.

Parmmätare, packare och vräkare. I enlighet med bestämmelserna i gällande trafiktaxa för staden, som föreskrifver att vid Hamnkontoret skall antagas ett bestämdt antal edsvurna parmmätare, hvilka för verkställd mätning sjelfve ega uppbara dem tillkommande arvode, hafva under året varit anstälde en ålderman och femton parmmätare samt har deras verksamhet och inkomster utfallit sålunda, att för uppmätta 47,974 famnar ved å 30 pennis medelpris uppburits 14,392 mark 20 penni, hvilket fördeladt på sexton man gör 899 mark 51 penni för hvarochen. För packning och vräkning hafva två personer funnits vid Hamnkontoret anställda, och hafva under året 603 tunnor tjära blifvit vräkta, hvilket å 15 penni per tunna gör 90 mark 45 penni eller 45 mark 22 penni för hvardera vräkaren.

Laurells stipendiifond. Den å Axel Fredrik Laurells stipendiifond till 122 mark 19 penni uppgående disponibla räntan fördelades ¹⁾ för året mellan Finska reallyceum och privata Svenska flickskolan.

Skjutshållningen vid stadens gästgifveri. Emedan kontraktet angående skjutshållningen vid stadens gästgifveri med åtta hästar skulle utgå den 1 Juni, hade Drätselkammaren anhallit om Poliskammarens yttrande beträffande framtida anordnandet af denna skjutshållning och på dess förslag till Guvernören i länet ingått ²⁾ med framställning om nedsättning af antalet hästar för närmast kommande tre år till sex stycken, hvilket äfven bifölls ³⁾. Tillika hade Drätselkam-

¹⁾ Drks prot. den 2 april § 17. — ²⁾ D:o d:o den 5 mars § 9. — ³⁾ D:o d:o den 13 aug. § 12.

maren genom kungörelse af hugade entreprenörer infortrat anbud å åtagandet att under tre år från den 1 Juni 1896 uppehålla gästgifveri och skjutshållningen i staden samt sålunda erhållit¹⁾ fyra anbud, af hvilka den förre entreprenören, Stadsbetjenten A. F. Fagerholms anbud, såsom det lägsta och fordrande en ersättning af 334 om året för hvarje häst, af Drättselkammaren antogs.

c) *Särskilda andra af Drättselkammaren handlagda ärenden.*

Sedan Drättselkammaren beslutit²⁾ att den efter skogvakten Eriks-sons död lediga yngre skogvaktssysslan skulle från den 1 Juni åter ordinariter besättas samt genom kungörelse uppmanat hugade sökande till tjensten att ansöka densamma, hade inom utsatt tid till Drättselkammaren inlemnats 21 särskilda ansökningar; och utsåg Drättselkammaren, efter att hafva inhemtat³⁾ Byggnadskontorets yttrande och förslag, till befattningen⁴⁾ skogvakten å Otava jordbruksskola, Johan Kallio, som från den 1 Juni, då platsen borde tillträdas, finge åtnjuta dermed förenade löneför-
måner.

Besättande af yngre skogvaktarsysslan.

Förteckningen af stadens fasta egendom blef under året kompletterad genom införande deri af skedda förändringar, hvarjemte stadens säkerhetshandlingar granskades och nödiga åtgärder till bevarande af stadens rätt i förekommande fall vidtogos.

Komplettering af fastighetsboken.

Granskning af säkerhetshandlingar.

Förutom i de fall, då Kammaren på vederbörande myndighets anfordran afgaf endast förklaring, blef stadens talan genom Drättselkammarens försorg vid domstol bevakad i ärenden, i hvilka staden var part eller annars hade något intresse att tillgodose.

Bevakande af stadens rätt i rättegångar, konkurser och taxeringsärenden m. m.

Uti sammanlagdt 35 fall godkände Drättselkammaren ingifna ritningar för tillernade husbyggnader och ändringar uti redan befintliga sådana å stadens arrendemark, nämligen för 12 byggnadsföretag å Berghäll, 5 å Djurgårdsvillorna och Alppaviljongen, 4 å Wallgård, 4 å Humleberg, 2 å Mejlans, 1 å Alkärr, Arabia, Edesholmen, Fågelvik, Grejus, Hagnäs, Kaavi, Malm, Miramaa, Slagtinrättningen, Skeppsdockan, Stora Bässen, Strörmstenska plantaget, Södervik, Sörnäs, Tölö sockerbruk och Ås äfvensom 1 å ett område invid Lappviksgatan.

Godkända byggnadsritningar.

¹⁾ Drks prot. den 21 maj § 3. — ²⁾ D:o d:o den 2 april § 5. — ³⁾ D:o d:o den 30 april § 3. — ⁴⁾ D:o d:o den 15 maj § 38.

Godkända borgesförbindelser.

Under året godkände Drättselkammaren inalles 35 borgesförbindelser för ingångna arrendeaftal, 5 för leverans- och entreprenadkontrakt, 1 för uppbörd af trafikmedel och 1 för köpeskillingen för försäld tomt erläggande.

Utverkade och förnyade inteckningar.

Uti in summa 34 fall utverkade sig Drättselkammaren inteckning uti tomter och byggnader, nämligen uti 32 fall för ingångna arrendeaftal och uti 2 fall för skuldsedlar å köpeskillingen för försälda tomter.

Drättselkammarens medlemmar.

Drättselkammaren bestod under året af Statsrådet G. M. von Christierson (ordf.), Hofrådet C. Nummelin (viceordf.), Bankdirektören L. von Pfaler, Bandirektörsassistenten Th. Frosterus, Grefve C. Mannerheim och Gårdsegaren K. R. Åström. Suppleanter voro Konsuln L. Krogius, Sekreteraren i Skolstyrelsen O. Svibergson och Byggmästaren K. A. Nyberg.

Drättselkammarens sammanträden, antal ärenden m. m.

Drättselkammaren hade under året 59 sammanträden, af hvilka 53 ordinarie och 6 extra. Dervid handlades 1,209 diariförda ärenden, af hvilka 127 voro beroende från de föregående åren samt 1,082 nya. Af dessa blefvo 1,097 befördrade till slut samt 112 beroende på vidare åtgärd. Anordningar utfärdades till ett antal af 2,168. Paragrafantalet i Kammarens protokoll uppgick till 1,739 samt breffnummern till 295. Kontrakt affattades inalles 36, af hvilka 25 gälde legoaftal angående staden tillhöriga jordlägenheter, 3 förvärfvande af eganderätt till fastighet, 4 byggnadsentreprenader, 1 särskilda materialleveranser, 1 belysning och 2 andra åtaganden.